

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželno za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadst., upravlništvo pa v pritličju. — Upravlništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravlništva telefon št. 85.

Balkanska pisma.

Srbija: Vtisk ekspozicije grofa Goluchowskega. — Pred volitvami. — Bolgarska: Značajan preobrat.

Belgrad, 14. junija.

— **ut.** Srbska javnost se ne briga posebno za avstrijski in za ogrski parlament, ali zato pazno zasleduje zasedanje delegacij. Posebnega interesa za Srbijo je bil vedno ekspozé avstro-ogrskoga ministra zunanjih del — to pa zato, ker so si avstrijski diplomati zabili v glavo, da imajo pravico govoriti o samostojni in neodvisni srbski kraljevini kakor o kaki še napol barbarski državi, ki stoji pod avstrijskim protektoratom. To je star običaj in zato niti letos nihče ni bil iznenaden, ko je grof Goluchowski prečital malo pridigo kraljevini Srbiji, ki ima edino pogreško, da vodi srbsko in jugoslovansko zunanjo politiko in ne mara poslušati „dobrohotnih“ svetov iz dunajskega Ballplatz, da naj ostane mirna in ponižna. Ponižnost je lepa krščanska čednost, ali za Srbijo je vendarle boljše, ako to čednost popolnoma ignorira in hodi svoja pota, ne glede na levo in ne na desno, ker edino na ta način bo žela uspehe. Saj je znana stvar, da danes ponižne ljudi vse peha na stran in da se vzdrijo na površju samo brezobzirni in samozavestni ljudje. Oni, ki ne zaupajo v svojo moč, propadajo sramotno. To velja za posameznike, pa tudi za države in za narode.

Ko sta pred dvema leti poslednji-krat zborovali delegaciji, je bil grof Goluchowski velik moralist in se je „zgražal“ radi umora kralja Aleksandra. Takratni njegov ekspozé je bil pravi atentat na kraljevino Srbijo, a pomagal mu je „veliki Jugoslovan“ dr. Ivan Šusteršič, ta lakaj dunajske kamarile, ki je točil krokodilske solze za Aleksandrom, ki je končal svoje življenje kakor je zaslužil.

Takrat je srbska javnost bila ogorčena, a ogorčena je zopet danes, ker se je grof Goluchowski tudi letos v svojem ekspozéju spomnil Srbije, o kateri govori v posebno neljubeznjivem tonu, četudi mnogo, celo preveč

naglašja naklonjenost avstro-ogrsko monarhije napram Srbiji.

Govoreč o reformni akciji v Macedoniji, pravi grof Goluchowski v svojem ekspozéju, da ona vidno napreduje in da se že kažejo dobre njene posledice, a uspehi bi bili še boljši, ko bi balkanske države reformno akcijo podpirale, ali pa vsaj prenehale podpirati revolucionarno gibanje v Macedoniji. Grof Goluchowski milostno priznava, da je bolgarska vlada poslušala blagohotne nasvete velikih sil (recte Avstro-Ogrske!) in onemogočujo formiranje čet na bolgarskem zemljišču, ali s Srbijo grof Goluchowski nikakor ni zadovoljen. Srbska vlada po mnenju grofa Goluchowskega premalo pazi na delovanje revolucionarnega komiteta, ali on upa, da se to v najkrajšem času popravi!

Cel oni pasus ekspozicije grofa Goluchowskega, kjer se govori o balkanskih zadevah, ni nič drugega kot jezuitsko pačenje istine! Notorična istina je, da ravno vlada bolgarskega ministrskega predsednika Rače Petrova pomaga z denarjem in orožjem nečloveško delovanje takozvane notranje macedonske revolucionarne organizacije, a ravno tako je znano, da srbska vlada ne da niti pare pomoči srbski revolucionarni organizaciji, ki ima svoj „raison d'être“, ker ima popolnoma defenziven karakter in ima edino zadačo, braniti srbski živelj v Stari Srbiji in Macedoniji pred turškimi in arnavtskimi razbojniki ter različnimi „krščanskimi“ teroristi.

Cilj, ki ga je imel grof Goluchowski pred očmi pri tem ordinarnem falzificiranju istine, je jasen. Avstrija hoče na vsak način predstaviti svetu Srbe kot element, nevaren miru, a Srbijo kot polbarbarsko državo, na katero treba vedno paziti z odprtim očesom, da ne zaneti ognja, ki bi upepelil celo Evropo...

Dalje govori grof Goluchowski o nečuvnosti nekorektnosti Srbije in Bolgarske, ki mu ni hotela povedati, da namerava skleniti med sabo carinsko unijo! Take stvari se vendar držijo v tajnosti povsod na svetu in da ni bila

bolgarska vlada tako neoprezna, da je prezgodaj predložila dotični zakonski predlog sobranju, ne bi bila carinska unija pokopana. V ostalem o nekorektnosti nima pravice govoriti grof Goluchowski, ki uporablja denar avstro-ogrskih davkoplačevalcev v to, da plačuje z njim arnavtske razboj- niki, da z večjim veseljem koljejo in ubijajo Srbe po Stari Srbiji in Macedoniji...

Ko bi človek hotel pisati o greh- hih avstrijske diplomacije na slovan- skem jugu, mogel bi napisati cele knjige, ker ti grehi so veliki in kriče do neba! Zato sem se omejil samo na ekspozé, ki ga je čital pred aristo- kratskima delegacijama avstrijski krv- nik balkanskih Slovanov. Predzren je bil ton, v katerem je govoril o Srbiji avstro-ogrski minister zunanjih zadev in zato je srbska javnost ogorčena, četudi je bila — kakor sem že rekel — pripravljena na to.

„Dobri Jugoslovan“ dr. Ivan Šusteršič naj ne pozabi peti hvale grofu Goluchowskemu! Saj to je njegova zadača v delegaciji — zato ga je „dobro in pošteno slovensko ljudstvo“ izvolilo svojim zastopnikom...

Cela Srbija se nahaja v nekem nervoznem stanju in čimbolj so približuje 24. junij — dan volitev — tem večja je ta nervoznost in tembolj ona postaja splošna. V Srbiji, ki ima komaj poltretji milijon prebivalcev, je okoli 500.000 volilcev! In srbski volilec se za javna vprašanja celo mnogo interesira in smatra volitve za velik praznik, ker tega dne je on gos- pod, čigar naklonjenosti si vsakdo želi!

Tako je na celim svetu, kjer je volitev, ali srbski volilci so posebno temperamentni ljudje in vsak gre v volilno borbo s posebnim navdušenjem za svojo stranko. In strankarji so Srbi, da takih ni blizu! „Edinost“ bi ne- prestano plakala in vzdihovala, ko bi od blizu gledala ta „bratomorni boj“.

Meni to ugaja. Ako je v kakem narodu razvito strankarstvo, je to jasno znamenje, da se narod interesira za javna vprašanja, a zadača konsti-

tucionalizma je vendar ta, da narod sam odločuje o svoji usodi, a slabo razvito strankarsko življenje je zna- menje, da se narod za javna vpra- šanja slabo interesira in potem po- staja konstitucionalizem nepotreben. Različni ljudje morajo imeti pač tudi različne nazore o državi, o njenem gospodarstvu, o socialnih uredbah itd.!

Srbi so politično zrel narod in zato je tudi strankarstvo močno raz- vito pri njih. Ker pa vsaka stranka stremi za tem, da svoj program rea- lizira, ga hoče najprej popularizirati, — in ravno pri tem se narod v to- liki meri razburi pred volitvami, da popušča vse delo in prihaja trumoma k volilnim shodom, ki se prirejajo v vsaki posamezni občini.

Ali enega pojava v srbskem strankarskem življenju nikakor ne moremo razumeti. To je ogorčena borba, ki se vodi med starimi in mla- dimi radikali. Skupen program in enaka načela imajo, pa se medsebojno borijo, kakor bi se šlo za dva popol- noma nasprotna principa. Ta borba je ostrejša od našega strankarskega prepira, kjer si stojita nasproti dva tabora, ki zagovarjata diametralno nasprotno politične in kulturne pro- grame.

To je anomalija, katera se nika- kor ne da opravičiti in kakor kažejo vsa znamenja, niti popraviti. Velik in interesanten dvoboj se bo vojeval v Srbiji 24. junija. Stari proti mla- dim in mladi proti starim! Kateri bodo močnejši? Mladi so polni tem- peramenta in mladostne moči, a stari so žilavi, ker so postali v dolgoletnih borbah trdni in — izkušeni!

Bolgarom je končno padla mreža z oči in oni so začeli čisto drugače gledati na macedonsko vprašanje, ka- kor so gledali do sedaj. Ni še dolgo temu, ko Bolgari enostavno niso ho- teli priznati, da je v evropski Turški kaj Srbov in njihove revolucionarne organizacije so si ovekovečile spomi- nov z iztrebljavanjem „srbomanov“. (Bolgarski izraz za one maced. Slo- vane, ki se priznavajo za Srbe.) Bol-

garska vlada je pošiljala v Staro Sr- bijo in Macedonijo čete, ki so imele edino zadačo, da s terorizmom prisli- lijo Srbe, da postanejo Bolgari.

Ali vsaka akcija provocira — re- akcijo, a vsaka ofenziva defenzivo. Maced. Srbi so formirali svoje čete, da branijo srbske vasi revolucionar- nega davka in noža. Začela se je je borba, v kateri so Srbi imeli lepih uspehov, ker so v kratkem potisnili bolgarske čete iz cele Stare Srbije in iz velikega dela Macedonije. Žalostna je bila ta borba in nesimpatična, ali sedaj se najbrže konča. Bolgari so namreč sčasoma izprevideli, da jim negiranje Srbov v Macedoniji nič ne pomaga, nego jim samo škoduje in sedaj so začeli pametno misliti. Bol- garsko časopisje danes priznava, da macedonsko vprašanje ni čisto bol- garsko nacionalno vprašanje, nego da imajo pri reševanju tega vprašanja pravico sodelovati tudi Srbi.

To priznanje dikтира razum. Srbi so v Macedoniji — da o Stari Srbiji ne govorim — tako močni, da se brez njih ne more storiti ničesar, a najmanj se more delati proti njim!

Čas je že, da poneha sramotna borba med Srbi in Bolgari v Mace- doniji, Srbi in Bolgari se morajo združiti in koncentrirati ogenj iz svojih pušek na skupnega tlačitelja.

Sedaj se na Balkanu že dani. Iz Sofije prihajajo pomirljivi glasovi in obuja- joč Belgradu radosten odmev. Upajmo, da tudi v Macedoniji v kratkem pre- nehajo pokati puške v dosednji smeri in da se združijo vsi boritelji na slobodo Macedonije — Srbi in Bolgari — in da se končno začne resno delati na osloboditvi te nesrečne dežele.

Državni zbor.

Dunaj, 18. junija. Nadaljevala se je podrobna debata o obrtni reformi ter se je glede prve sku- pine tudi zaključila. Živahnjejša de- bata se je razvila pri točkah glede dokazila o sposobnosti v trgo- vim. Posl. Chamiec je zahteval za

dr. Glaser (str. 135., 147. in 149.) Toda ne morem si „kaj“, da ne bi postavil semkaj dveh takih primerov. G. dr. Glaser pravi, da je nepotreben „kar“ tudi v teh stavkih: „Kar mi očitate, to sem učinil.“ „Kar še pride, da zveča, kar je preveč.“ Povejte vendar, g. dr. Glaser, kakšen zaimek pa naj postavim semkaj, da Vam bo po volji in da ne bo „nepotreben“?

H koncu poglavja o robotosti še en zgled iz Glaserja:

„He, he, he!
Čuvaj si drobtinice,
da potem ne kesaš (!) se.“

Famozne kebre sem že omenil; naj opozorim še na pošklad (zakaj ne živá?), jako blagoglasno (bržko- ne tujo) besedo, potem pa še na ele- gantni verz:

„Odkrit le bodi, sin, in ne mrcvari.“

To je vse blagoglasno, prav nič vsakdanje in prav nič robato, ampak „poetično odbrano“, zakaj „robatih“ izrazov ne prenaša vznesen slog (vzneseni slog) klasičnih del, kakor g. dr. Glaser tako prepričevalne na srce polaga gosp. Cankarju (str. 10). (Dajle prih.)

LISTEK.

„Kralj Lear“ v sloven- skem prevodu.

Dr. K. Glaserju v odgovor napisal
Ant. Funtek.

(Dajle.)

4. Prevsakdanje in robate besede.

Med temi našteva g. dr. Glaser najprej izraze „capin“, „hudič“, „vla- čuga“ in tudi „kurva“.

Zadnji izraz mi je dr. Glaser podtaknil, ker ga v mojem pre- vodu vobče ni!

Capin, hudič in vlačuga torej! Lepa družba to res ni, toda jaz ne morem za to, da Shakespeare tolikokrat navaja njene člane. Sploh je ta člo- vek, kar se uide psovki, pravi virtuo- z, tako da mi je kar sapa zastajala, ko sem jih slovenil... Gospod dr. Gla- ser pravi, da bi kazalo pisati „lo- pov“ (jaz nisem zoper to besedo, g. dr. Glaser pa bi moral biti, ker je neslovanska, ogrska!), „zli duh“ ali „vrag“ in „prileznica“! Ne bodite

vendar naivni kakor kaka samostan- ska učenka, ki ne izgovarja rada „hudič“, ampak, če že mora, vse rajša „hudobni duh“! — Izraz „vlačuga“ pa stoji v mojem prevodu sploh le enkrat:

„Vlačugi sreči ni
ubožnih mlj ljudi.“

Ali more kdo trditi, da bi se prav na tem kraju sploh moglo govoriti o „sreči - prileznici“? Ali pa bi bilo tudi okusno, vpričo občinstva raz- pravljati o tako... subtilnih raz- likah?

Gospod dr. Glaser se dalje spo- tika ob stavku: „Ni mi dobro“, češ, ta stavek se mora glasiti: „Bolan sem“. Ne! Če mi ni dobro, nikakor še nisem bolan, kakor tudi nisem še bo- lan, če pravim: „Slabo mi je!“ V obeh primerih mislim le na hipno, mi- mogredočo slabost ali indispozicijo.

„Vsak človek morda rabi kakšno besedo v vsakdanjem govoru po ne- potrebnem, ali ta se ne sme prenesti v knjigo. Tako beseda je pri Funtku „kaj“, ki mu celo v rimah mora priti (prihajati) na pomoč.“

Ta nesrečni „kaj“! Poglejmo, kje stoji! „Strada časih, da je kaj“. (V

narodni govoricí kdo ve kolikokrat!) „Kaj nisi del kaj zoper Cornwalla?“ (Vsak otrok ve, da ima tukaj prvi „kaj“ pomen „ali“, drugi pa „nekaj“.) „Dej, nisi li dejal o vojni kaj?“ (Zo- pet „nekaj“.) „Kaj li hodi“. (Zakaj, čemu li hodi). „Jih ni li dosti? Kaj jih treba več?“ (Zopet — zakaj, čemu.) „Kaj treba petindvajset jih“. (Istotako). „Kaj vama do potrebe“. (Vprašalen zaimek). „Kdo dakaj ubogemu Tomu?“ („Nekaj“).

Vidi se iz teh primerov, da je kaj „kaj“ različnega pomena. Žal, da moram govoriti o tem leta 1906. po Kristusovem rojstvu, ko je že davno izšel Pletersnikov slovar!

„Kaj“ stoji nadalje v teh verzih:

„Podgane miši in še kaj
je Tom že sedem let dozdaž“

in v verzih:

„Devica ta, ki se mi roga zdaj,
ne bo dekle, če vmes ne pride kaj“.

Gospod dr. Glaser sloveni oboje tako:

„Pa miši in kebrí, podgane ter druga poš-
klad
je sedem let Tomu preganjala mučen (mučni)
(mu) glad“.

Galicijo izjemno stališče, a temu sta se upirala Böhme in Liharski, češ, da postane potem določba o neusposobljenosti iluzorna, ker bodo neusposobljeni trgovci prihajali tudi v druge avstrijske kronovine. Podobne izjeme si naj sklenejo deželni zbori zase. Nato se je razprava prekinila. — Posl. Mazorana je obžaloval, da je bila seja socialnopolitičnega odseka nesklepčna ravno sedaj, ko je bilo treba voliti poročevalca za zakon o penzijskem zavarovanju privatnih uradnikov. Ker je ta zakon velike važnosti za prizadete, vpraša načelnika, ali hoče čim prej izvršitev volitev poročevalca. Načelnik posl. Gross je odgovoril, da odsek res nima nobenega poročevalca, ker sta oba postala ministra; za jutri je odsek zopet sklical ter upa, da bo sklepčen. Posl. Schraffl je urgiral rešiti predloge o zvišanju duhovniških plač ter predlagal, naj predsednik za člane proračunskega odseka, ki trikrat izostanejo od seje, razpiše nove volitve. — Prihodnja seja jutri.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 18. junija. V proračunskem odseku avstrijske delegacije je predložil marki Bacquehem poročilo o zunanjih zadevah. Poročilo pravi, da je bil obisk nemškega cesarja politična izjava za prisrčno in trdno zvezno razmerje. Trgovinska pogodba z Italijo je znamenje, da so se vsa nesporazumjenja pojasnila. Tudi izjava nove italijanske vlade je poročstvo za dobro zvezno razmerje s to državo. Dogovor z Rusijo glede Balkana se je utrdil v pravo prijateljstvo, ki jamči za mir. — Poročilo se je odobrilo, nakar se je začelo razpravljati o vojnem ordinariju. — Posl. dr. Sylvester je opozarjal na koncesije, ki so se že dovolile Ogrski glede armade ter je protestiral odločno proti temu, da bi si Ogrska na stroške naše državne polovice zdrževala samostojno armado. — Posl. Bärnreither je zahteval v tem oziru od vojne ministra pojasnila; nadalje je tudi zahteval, naj se že vendar enkrat predloži vojaški kazenski pravni red. — Vojni minister vitez Pitreich je izjavil, da se glede jezikovnega vprašanja in glede madžarskega pouka v vojaških šolah ni izza leta 1894. ničesar spremenilo. Posl. dr. Kramar je sicer priznaval potrebo enotnega službenega poveljnega jezika z vojaškega stališča, toda poudarjal je tudi potrebo, da se armada vsem narodom jezikovno zbližuje. Zato je zahteval, naj se častniki popolnoma nauče jezika svojega moštva. To naj velja tudi glede nemadžarskih narodnosti na Ogrskem. — Posl. Dobernigg je v svojem govoru naglašal, da je z avstrijskega stališča vse, kar pospešuje popolno ločitev od Ogrske, najtopleje pozdravljati. — Posl. Tollinger in Serenyi sta zahtevala gojitev verskega čuta v armadi.

Kvotna deputacija.

Dunaj, 18. junija. Avstrijska kvotna deputacija je imela danes sejo pod predsedstvom barona Ohlmeckega. Za podnačelnika na mesto Dzeduszyckega je bil izvoljen Abrahamovicz. Razpravljalo se je o celem kompleksu nagodbenih vprašanj, posebno pa o carijskih dohodkih. Glede kvote je bilo stavljenih več predlogov ter sta posegla v debato tudi ministrski predsednik baron Beck in finančni minister. Eni so predlagali kvoto po številu prebivalstva, drugi pa enako razdelitev za obe državni polovici, t. j. 50:50. Sklepanje se je odgodilo, da se zvedo sklepi ogrske deputacije.

Ogrska delegacija.

Dunaj, 18. junija. Odsek za zunanje zadeve je razpravljal danes o proračunu ministrstva zunanjih zadev. — Poročevalec grof Thoroczky je pozdravljal trozvezo ter zahteval, da morajo pri vseh konzulatih biti madžarske zmožni uradniki. — Posl. Saghi je obžaloval, da ni mogoča objektivna kritika o politiki ministra grofa Goluchowskega, ker ni predložil odseku svojih spisov. Obžalovati je, da je naša politika na Balkanu taka, da nimajo balkanski narodi do nje nikakega zaupanja. Graja tudi pritiskanje na Srbijo glede dobave novih topov. Predlagal je, naj se ministru zunanjih zadev naroči, da se obesi na vseh konzulatih in poslaštih tudi ogrski grb ter se izobesi poleg avstrijske zastave tudi ogrska zastava. — Posl. grof Zichy je dokazoval, da je v Evropi nastalo gibanje, da se Nemčija izolira; le mi še vztrajamo pri Nemčiji kot poslušni oprode. Obnašanje Italije je sumljivo. Tudi izid maroške konference priča o slabosti naše zunanje politike. Kadarkoli se je treba zameriti balkanskim narodom, prevzame Avstrija to vlogo. Balkanskim narodom moramo priti simpatično naproti. Končno je predlagal, naj delegacija izreče, da ne odobrava politike grofa Goluchowskega ter želi to politiko temeljito spremeniti. — Posl. Lovasz je vprašal, v koliko vpliva grško-romunski konflikt na našo politiko v Macedoniji, in ali ne bodo nastale zmešnjave.

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 18. junija. Včeraj je razpravljal ministrski svet o tem, ali se naj duma odgodi ali razpusti. Zatrjuje se, da car zasedanje dume odgodi 28. t. m. do oktobra. Med tem časom se razdeli 4 milijone hektarov državne zemlje med kmete, da se zabrani razširjenje kmetijskih nemirov.

Varšava, 18. junija. V Kronštatu se je spuntal 2. topničarski polk, ki ga ima poveljnik sedaj vjetega v trdnjavi. Med puntarji je 14 častnikov. Tudi mornarji so se začeli puntati, tako da je položaj skrajno

nevaren ter se je bati, da se obnove nemiri, kakršni so bili oktobra l. l. Premožni meščani beže iz mesta. Iz Krasnega Sela sta odšla v Kronštad dva gardna polka ter dve bateriji s topovi. Tudi v Poltavi sta zaprta v vojašnicah dva polka, ker sta se puntala.

Venezuela — cesarstvo?

London, 18. junija. Bivši predsednik Castro se baje hoče proglasiti za venezolanskega cesarja. Položaj v deželi je skrajno zmeden, in ker se je Castrovim agentom posrečilo, dobiti v Londonu velika posojila ni povsem izključeno, da bi se Castru ne uresničile njegove vladarske želje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. junija.

— **Kakšna je Šusteršičeva politika?** „Slovenec“ pravi o Šusteršičevi politiki, da je „pametna, poštena in popolnoma nesebična, zgolj ljudska in narodna.“ Kaj tako gorostasnega sme pač zapisati samo list, ki se zaveda, da so njegovi bralci ljudje brez lastne sodbe, da so popolnoma nesamostojni in skoz in skoz inferijorni, zakaj vsak razumen človek ve, da je bila Šusteršičeva politika vedno nepoštena, vedno lopovska, vedno izdajalska in skoz in skoz egoistična.

— **„Klavrne volilce“** imenuje „Slovenec“ napredne volilce iz Novega mesta, iz Krškega, iz Metlike, iz Črnomlja, iz Ribnice in iz Višnje gore. Vse dolensko meščanstvo in vsa dolenska inteligenca je „Slovenec“ klavrna in zato jo prezira. Spoštovanja vredni ljudje so mu pač samo izpitni farji in kajzarji-analfabetje. No dolensko meščanstvo si bo že zapomnilo take napade.

— **Čitanje „Domoljuba“** — olajševalna okolščina. Ivana Vehar iz Poljan nad Škofjo Loko je bila pri okrajnem sodišču v Škofji Loki obsojena na 5 dni zapora, ker je obrekovala nadučitelja Perka v Poljanah. Vsled njenega vsklica se je vršila razprava pri deželnem sodišču, ki ji je znižalo kazen na en dan uvažuje, da je bila toženka zapeljana po branju „Domoljuba“, ki je teden za tednom kradel pod imuniteto dr. Žitnika čast Perku in ga izpostavljal javnemu zasmehovanju. Ta olajševalna okolščina je za imenovani farški list gotovo kruta obsodba. Sodišče je priznalo, da „Domoljub“ najnesramnejše laže, obrekuje in zapeljuje z lažmi in obrekovanjem nerazsodne ljudi. Seveda bo ta list še naprej lagal in obrekoval; zato nam je porok podpis njegovega odgovornega urednika.

— **Zaupanje ljudstva in po- višanje plač** bi si bili naši učitelji po deželi pridobili, če bi bili o letošnjih zadnjih procesijah razsvetlili na svoje stroške šolska okna. Tako vsaj poroča sobotni „Slovenec“. Učitelji so bili pa kratkovidni, pa

niso hoteli v svoj blagor razsvetliti šolskih oken na svoj račun in zdaj jim „Slovenec“ pripoveduje, da je šlo povišanje njihovih plač k vragu in zaupanje ljudstva so izgubili! Ah, kako žalostno!

— **Gojenci školovih zavodov** so se udeležili v Št. Vidu procesije Rešnjega Telesa. To je bilo prav dobro, ker so imeli ljudje priliko, si jih do dobra ogledati. Videli so, da so ti otroci izstradani, da že huje ni mogoče. Škof pobira visoko šolnino, dere ljudstvo s svedrom za svoje zavode — gojenci pa morajo stradati kakor psi.

— **Fajmošter Zabukovec na Jesenicah** je čutil potrebo, da še enkrat razjasni „resnico o šoli na Savi“. Stori je to v „Slovenec“ od zadnje sobote. Tam pripoveduje, da je predsednik krajnega šolskega sveta na Koroški-Beli l. 1900. od okrajnega šolskega sveta dobil odlok glede razdelitve šolskega okoliša na Koroški-Beli. Prejem tega odloka je predsednik pismeno potrdil ter ima to potrdilo okrajni glavar lepo doma spravljeno, odlok pa je dal predsednik ad acta, na kar je razdelitev šolskega okoliša postala pravomočna! Lepa reč! Posito sed non concessio, da je to res, prašamo modrega Zabukoveca, od kdaj ima okrajni šolski svet pravico, da v takih važnih vprašanjih, kakor zidava nove šole, delitev šolskega okoliša itd. obravnava samo s predsednikom krajnega šolskega sveta in stori to, čemur ta prikima ali odkima? Ali ne ve Zabukovec, da je dolžnost okrajnega šolskega sveta, da naroči predsedniku krajnega šolskega sveta in županu dotične občine, naj v tako važnem slučaju skliče seji, kjer naj se to vprašanje reši in se potem sejni zapisnik priklapi aktu? Predsednik in župan sta vendar le izvršilna organa sklepov krajnega šolskega sveta oziroma občinskega odbora! Kdaj se je to zgodilo, gosp. Zabukovec? Sicer pa ni bila nikdar navada, da bi predsednik krajnega šolskega sveta pismeno potrjeval prejem različnih odlokov. Če pa bi bil predsednik res zanemarljivo svojo dolžnost, potem ga more okrajni šolski svet k večjemu kaznovati, ne pa govoriti „o pravomočnosti“, o kateri ljudem ni ničesar znanega. Da pa potolažimo Zabukoveca, naj mu povemo, da so oblastva, hoteč „justament“ doseči svoj namen, namreč razdelitev šolskega okoliša in tako ustreči Luckmannu, poslala še nebroj vprašanj, ali so otroci iz Senožeti vsolani na Jesenice, ali ne. Seveda je Koroška-Bela vedno rekla, da ne! Kje je torej „pravomočnost“? Taka pravomočnost je še manj vredna, kakor Vaš upliv na Jesenicah, gospod fajmošter, torej prav nič, kar boste vendar pripoznali, če ne sedaj, pa pozneje! Kar se tiče šole na Koroški-Beli, le na dan z Vašimi otrobami, „gentleman“ Zabukovec, ki ste pri volitvi jeseniškega župana obljubili, da se ne boste pritožili, na kar je bil župan takoj zaprisežen, potem ste pa

hitro spisali pritožbo za Romavha! Živio „gentleman“ Zabukovec!

— **Ekskandidat Zdolšek** je pred kratkim že molil na prižnici za srečen izid volitve v IV. kuriji. Najbolj nesramno od tega božjega namestnika pa je to, da napada učiteljsvo, kateremu očita raz leco brezvestno in pozivlja svoje verne ovčice, naj se nikar pri volitvah ne ozirajo na brezversko učiteljsvo, ampak naj volijo tako, kakor jim svetujejo duhovniki. Vprašamo gospoda župnika, kako pride on kot ud okrajnega šolskega sveta do tega, da hujska svoje vernike proti učiteljsvu, ki mu do danes še ni storilo ničesar hudega, pač pa je on že marsikateremu učitelju bridko zagrenil življenje? Toliko za danes.

— **Slovenski jezik pod iz cerkve.** V gročanski župniji v Istri je bila od davnih časov navada, da so se pri procesiji na sv. rešajega telesa dan vršile vse ceremonije v slovenskem jeziku. Letos je moralo biti vse latinski. Župnik in kaplan sta z vso vnemo po latinsko pela in molila, vendar pevci niso hoteli po latinsko odgovarjati, ampak po slovensko. V ljudstvu je nastala velika ogorčenost in čuli so se kliči: Živeli Rimanjci! Da bodo čitatelji videli, kako je cerkvena oblast s to novotarijo nemilo zadel v prastare običaje in tradicije in torej tudi v čuvstvovanje ljudstva, povemo, da je Gročana spadala nekdanj pod dolinsko župnijo, v kateri je bila glagolica v izključni rabi. Glagolico so odpravili, toda ljudstvo je imelo vsaj nekoliko nadomestila v tem, da je imel slovenski jezik primerno veljavo na cerkvenih opravilih. „Slovenec“ štiti škofa Nagla, svojega ljubljence, pred brezbožnimi napadi brezvercev!

— **Imenovanje pri politični upravi.** Računski podčastnik pri lovskem bataljonu št. 7, Jurij Hočevcar, je imenovan vladnim kancelistom in dodeljen okrajnemu glavarstvu v Radovljici.

— **Promocija Srbkinje na Dunaju.** Danes, 19. t. m. je bila promovirana na dunajskem vsučilišču za doktorico filozofije Srbkinja gđ. Julka Gjorgjevič, ki je v septembru 1904 maturirala na ljubljanski I. državni gimnaziji. To je prva Srbkinja, ki je na Dunaju dosegla to akademično čast. Živela!

— **Na nedeljskem Svetčevem večeru** nismo razen predsednika „Družbe sv. Cirila in Metoda“ monsignora Tomo Župana in župnika Berteta opazili nobenega duhovnika. Dohodki tega večera so bili namenjeni naši šolski družbi, na katere zavodnih večinoma poučujejo šolske sestre — katoliške redovnice. Pričakovati bi torej bilo, da bi naša duhovščina zadovoljno podpirala čim najizdatnejše to družbo, ki skrbi, rekli bi, v prvi vrsti za versko in potem šele za narodno vzgojo otrok. Toda naši duhovniki z malimi častnimi izjemami so napram družbi docela apatični in

Dalje v prilogi.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

„Kdo pa? to mi je nerazumljivo?“ Starec je zdaj prestopil h Kristofu in s prstom pokazal na beli križ na njegovem škrlatastem plašču, potem pa zopet začel mahati z rokami in dajati znamenja.

„Križarjev tu ni in Križarji torej niso storili. „Ali so morda storili vojščaki cerkvenojoblasti?“

Starec je začel živahno pritrdjevati z glavo.

„Ali je morda poslal oglejski patrijarh svojo vojsko sem?“

Starec je odkimal in zopet agiral z rokami.

„Ali je patrijarh kakega domačega velikaša pooblastil na vojno zoper ta grad?“

Zdaj se je starec z obema rokama oprijel Kristofa in hitro in odločno pritrdjeval. Kristof ni dvomil, da je zadel pravo.

„Torej pooblaščenici patrijarhovi, zastopniki in vojščaki svete cerkve so gotovo s privoljenjem mejnega grofa krajskega razdeljali ta grad,

poklali njegove prebivalce in vas tako živalskodikovje pohabili?“

Starec je naglo in globoko sopol in stiskal pesti. Oči so se mu iskrale in hreščanje njegovo je naraščalo in se končno premenilo v kričanju podoban glas, ki se je izvil iz njegovih prs. Kaj je vse izražal ta glas: bolest in srd, obup in hrepenenje po osveti. Zdaj je Kristof starca popolnoma dobro razumel in jasno mu je bilo, kaka čustva ga navdajajo. Položil mu je roko na ramo in slovesno rekel:

„Oh da, ta zlodejstva se morajo maščevati, strašno in neusmiljeno maščevati.“

Starec je dvignil roko proti nebu, kakor bi prisegal tako maščevanje, potem pa se je kakor onemogel usedel na kamen, stisnil obraz med roke in se razjokal.

Luka je med tem tiho in mirno sedel na kamnu pri vratih in poznalo se mu je na obrazu, da ima resne in temne misli.

Kristof je pristopil k Luki in ga tiho vprašal:

„No, kaj misliš, Luka, kaj naj bi zdaj storila?“

Luka ni takoj odgovoril. Obsedel je še nekaj trenutkov, motreč zdaj

svojega gospodarja zdaj pohabljenega starca, potem pa naenkrat planil pokonci in šepetaje dejal:

„Morda je ta starec Vaš oče, vitez Kristof Zlatopoljec.“

„Moj oče?“ je prestrašeno vzkliknil na ves glas Kristof. Zdelo se mu je, da mu zastaja srce in plaho se je ozrl tja, kjer je čepel pohabljeni mož.

Starec je bil slišal Kristofov klic. Naglo je dvignil glavo, in ostro pogledal Kristofa. Potem je vstal s svojega sedeža, vzela svetilko ter posvetil ž njo Kristofu v obraz. Nastala je tesnoba, da se je slišal vsak dih. Kristof kar ni mogel prikrivati svoje groze, ki je pohabljeni starec preiskoval, če ima res pred seboj svojega sina. Tudi Kristof je ostro zrl starcu v oči, kakor bi hotel tudi on spoznati, če je to res tisti častitljivi mož, ki mu je pri odhodu v sveto deželo stisnil roko in mu rekel za slavo: „Bodi hraber mož.“

Starec je po dolgem ogledovanju položil Kristofu roko okrog vratu. Spoznal je bil svojega sina in ga hotel pritisniti na svoje prsi. Toda Kristofa je bila groza in iztrgal se je svojemu očetu in rok. Starec je

hotel nekaj reči. Mučil se je, da bi izpregovoril, ali čulo se je zopet samo onemoglo hreščanje. Morda je hotel reči „Kristof“, morda „moj sin“, ali spravil je iz grla samo neartikulirane glasove, divje, obupne glasove, ki so Kristofu pretresali srce. Bilo, mu je, kakor da ga je kdo po glavi udaril, kakor da ga je minila vsa volja in sploh vse razumevanje, zakaj stal je topo pred očetom in ga gledal, ne da bi pri tem kaj mislil.

Luka je pristopil in dejal svojemu gospodarju:

„Recite vendar, kdo da ste — da se vidi, kaj da poreče starec.“

Ta opomin je spravil Kristofa takorekoč k zavesti. Glasno je zaklical:

„Jaz sem Kristof plem. Zlatopoljec sin zlatopoljskega grajščaka.“

Iz starčevega grla se je zopet izvil hripav vzklik in v tistem trenutku je že tudi z obema rokama objel Kristofu in se jokaje stisnil k njemu. In zdaj je solznimi očmi dihanil tudi Kristof: „Oče, moj ubogi oče.“

Kristof je imel na jeziku vse polno vprašanj, a kaj, ko ni bilo nikogar, ki bi mu bil mogel odgovo-

riti. Rad bi bil vprašal: Kdo oče, so tvoji sovražniki? Kdo je razdeljal grad? Zakaj je bila ta vojna? Zakaj, oče, so s teboj tako nečloveško ravnali? Kam naj grem klat in morit, da maščujem, kar se je tukaj zgodilo?

To in še mnogo drugega bi bil Kristof rad izvedel, ali vsaj vprašal ali spričo onemakega očeta mu je usmiljenje velevalo, naj molči. In molčal je, toda ko je njegov pogled padel na žensko truplo, ležeče na slami, mu je nehote ušlo vprašanje:

„Kje je moja sestra, oče, povejte, kje je moja sestra.“

Očetova roka je pokazala na truplo, ki je ležalo v bližini.

„Ali so jo zadavili, ali zaklali,“ je vzkliknil Kristof.

Starec je odkimal z glavo. Strgal je s trupla svoj plašč in pokazal sinu svojo hčer.

„Ali je umrla strahu?“ je vprašal Kristof.

Zopet je odkimal starec, Luka pa, ki je bil v temi pristopil bližje, je zaklical Kristofu:

„Poglejte vendar, kako je lepa in vedeli bodete dovolj.“

(Dalje prih.)

ne žrtvujejo zanj niti beliča. In tako sloni torej „Družba sv. Cirila in Metoda“ popolnoma na ramah napredne inteligence. To se je pokazalo zlasti na nedeljski veselici. Ljubljanski duhovniki so se odlikovali s svojo odsojnostjo, klerikalnega meščanstva — ako smemo tako imenovati maloštevilne klerikalne pristaše — pa ni bilo blizu. In kako tudi, na veselici bi bilo treba žrtvovati par desetice za dobro narodno stvar, a tega klerikalci ne store za boga in za gada ne, ker onis matrajo narod in narodnost zgolj kot svojo molzno kravo! Sicer pa kriče, kakor da bi ne bilo boljših in bolj požrtvovalnih narodnjakov, kakor so oni! Taki farizeji!

— **Velika kresna slavnost.** Slovenci tvorijo na Koroškem tretjino prebivalstva, vendar je število slovenskih učencev na Koroških srednjih šolah prav neznatno. Tako na primer je na gimnaziji v Beljaku od 360 učencev le deset Slovencev. Ob takih razmerah ni čudno, da koroškim Slovencev primanjkuje narodno zavedne inteligence. Zategadelj pa tudi Slovenstvo na Koroškem ne more napredovati. Temu nedostatku je moč v okoliščini priti le na ta način, da se pred vsem skrbi za to, da bode koroška mladina prihajala v bodoče v večjem številu v srednje šole ali v takih krajih, kjer so dani pogoji za to, da se mladina navdušuje za Slovenstvo, da se odgaja v narodnem duhu. V Beljaku in Celovcu slovenska mladina dan na dan čuti, kako se Slovenci zapostavljajo in zatirajo. Slovenski dijaki v teh krajih postanejo prav čisto narodno mlačni, ali pa se celo odtujijo lastnemu narodu, in temu se pač ni čuditi, če mladina tudi izven šole ne najde nikdar prilike, navduševati se za svoj rodni narod. Skrb za ohranitev Slovenstva na Koroškem zahteva, da prihajajo koroški mladeniči v srednje šole v slovenske kraje. Lepo in vzvišeno nalogo, podpirati gmotno slovenske koroške dijake, si je stavilo društvo „Drava“ v Beljaku. V ta namen potrebuje denarnih sredstev. Ljubljanski „Sokol“, hoteč denarno podpreti to prepotrebno društvo, priredi v nedeljo dne 24. junija veliko kresno slavnost na dirkaliških prostorih, katere prebitek je namenjen podpori koroškim Slovencev.

— **Županova desetletnica.** Med družbi, ki so se v soboto poklonili županu Hribarju, je bila tudi Društvena godba, ki je odposlala posebno deputacijo čestitat županu Hribarju na njegovi desetletnici.

— **Žensko telovadno društvo v Ljubljani** naznanja, da bo mašazadušnica za pokojno tajnico gđe. M. Vdovičevič v četrtek ob 7. pri č. o. franciskanih.

— **Umrli** je danes po dolgoletni bolezni v starosti 72 let gospa Rosa Fux. Pokojnica, jako blaga gospa, je bila v prvem zakonu poročena z veletržcem Strzelbo, ki se je dal — dasi na smrtni postelji ležal — vkljub odločnemu odsvetovanju hišnega zdravnika gosp. primarija dr. viteza Bleiweisa v spremstvu le tega in svojega knjigovodja g. Fr. Kadilnika k volitvi v I. razredu z izvoščekom peljati in je imel po dovršeni volitvi nepopisno veselje, ker je baš njegov glas pripomogel, da je prvič prodrla v I. razredu narodna stranka t. j. g. Franc Fortuna z enim glasom večine proti nemškotanju g. K. Leskowitza. Blaga gospa, katere je rada podpirala tudi revne dijake, bila je obenem mati g. Roze Rohrmannove, katere je bila l. 1880. kot dekle edina Slovenka med številnimi „Ehrenjungfrauen“ pri blagoslovljenju parne brigalne ljubljanskega takrat še nemčurskega gasilnega društva, ki se je napram „deutschen Ehrenjungfern“ krepko zavzela za Sokole-jahače, ki so pod vodstvom rajnega g. Juvančiča na čelu slavnostnega sprevoda jedili in bili od nemških „fräzlic“ nahlajeni z: „Diese Sokolisten müssen sich überall hervor drängen“. Čestiti rodbini naše iskreno sožalje!

— **Razprava** o tožbi radi razžaljenja časti dr. Robide proti dr. Divjaku bi imela biti preteklo soboto. Ker se je pa izkazalo, da je nastopilo objektivno zastaranje, je dr. Robida odstopil od tožbe.

— **Za konjerece.** Po naročilu poljedelskega ministrstva je odpotoval c. kr. vet. nadzornik za Kranjsko g. Alojzij Pavlin v Radauc v Bukovino, da se udeleži komisije radi izbire državnih žrebov iz državne kobilarne Radauc za našo kronovino.

— **Vzor-predsednik klerikalnega društva.** V mislih imamo spet očeta Jeraja, navdušenega katolika, vernega in objokanega predsednika strokovnega društva tekstilnega delavstva v ljubljanski predilnici in moža, ki ljubi sebe veliko bolj nego svojega bližnjega. Oče Jeraj so silno izobraženi, to trde vedno in se hrupno bijejo na junaške prsi; verjamemo radi to. Mi pa mislimo, da je Jeraj tudi nekoliko prefrigan. Pred kratkim so bile nekatere društvenice bolne več tednov. Po pravilih bi morale dobiti podporo za ves čas, Jeraj

jim pa ni pustil izplačati več kot za en teden. Jenske so nekaj godrnjale, potem se pa potolažile, ker je potrebno, da tudi za očeta Jeraja kaj ostane v blagajni, kadar se bodo spet kam peljali, ali če pojdejo na kak koncert, ali pa če bodo dali svojo dragoceno obirno osobo fotografirati. Izobraženost Jerajeva je pa razvidna iz sledečega. Zaradi pesmi „Naj bo stara ali mlada, vsaka ima Jeraja rada“ je nastal med Jerajevimi čestitkami silen šum, da niso pele omenjene pesmi, Jeraj se je pa z neko delavko, ki ni njegovega mišljenja prepiral po cesti precej nekavalirsko in ko ženske ni mogel ugnati, zapodil se je v neko žganjarno, kjer si je tolažil jezo s „ta grenkim“. Kakor se čuje, dobi Jeraj v kratkem frišno odlikovanje. Obletnica društva je ravno danes in Jeraju bodo njegove ovčice podarile velikanski koprivnat venec v znamenje, koliko je moral že pretrpeti od svojih hudih sovražnikov. Jeraj kot ponižen katoliški mož se bo baje za ta koprivnat venec s solzami v očeh zahvaljeval in ga sprejel z vso hvaležnostjo, kolikor je zmogel njegova ponižnost.

— **Poštna stvar.** Iz občinstva nam prihajajo pritožbe, ki se nanašajo na prepogosto menjavanje poštne osebja (pismo-voš) v posameznih dostavnih okrajih. Poštnodostavni okraji ljubljanski so že sami po sebi jako obsežni, vsled česar se morajo poštni uslužbeni pošteno truditi, da store svojo dolžnost in da pravočasno vročajo poštno pošiljate naslovljenim strankam. Komaj se je pa pismonoša nekoliko uživel v svoj dostavni kraj in spoznal stranke v tem okraju, že ga uprava prestavi v drug dostavni kraj, koder so mu navadno razmere docela neznane. To pa nikakor ni v korist poštne službe, še manj pa v korist občinstva, ki sme vendar upravičeno zahtevati, da se mu poštna pošiljate prej ko mogoče dostavljajo. To vedno menjavanje in prestavljanje poštne službenice iz enega dostavnega okraja v drugega ima namreč za občinstvo prav neprijetne posledice. Ako so se pri normalnih razmerah, ko je poštenu uslužbencu že dobro poznat njegov dostavni kraj, kak stranki dostavljale pošiljate n. pr. že ob polu 9. uri zjutraj, dobiva za slučaj menjave poštne organov potem ravno ista stranka poštno pošiljate še le ob polu 10. uri ali pa še kasneje. To pozno dostavljanje pisem in poštne pošiljate sploh pa se občuti kaj neprijetno posebno po trgovskih in drugih pisarnah. Ker se da popisanim nedostatom prav laško od pomoči, pričakujemo od poštne uprave, da bo de tako v interesu občinstva kakor tudi svojih uslužbencev takoj vse potrebno ukrenila, da se izpremeže razmere nemudoma tako, da ne bode več povoda za pritožbe radi prekasnega dostavljanja pisem in poštne pošiljatev sploh.

— **Katoliški monopol pri novem pokopališču.** Razne stranke, ki so si kupile na novem pokopališču prostor za grobnice, se nam pritožujejo, da jih je cerkovnik in grobar vsiljivo nadlegoval, naj naroče pri njem napravo grobnice, češ, da bo ceneje, ker ima pri roki kamnoseka in zidarja. Zgodilo pa se je celo, da je cerkovnik brez naročila napravil grobnico. Tako vsiljivost je nad vse zoprna in škodljiva marljivim ljubljanskim kamnosekom. V pouk občinstvu pa bodi povedano, da porablja kmetski kamnosek pri pokopališču, ki je cerkovnikov svak, nabrežinski kamen, ki ga v Ljubljani navadno že prva zima zdrobi, dočim jemljejo ljubljanski kamnoseki edino trpežni kraški mramor. Tudi dosedanja oskrbnik pokopališča, župnik Erker, dela grobnice v svojem monopolu s slabšim materialom iz z manjvrednimi delavnimi močmi. Ljubljansko občinstvo ima pač dolžnost, podpirati vrle mestne obrtnike, ki izdelujejo grobnice trpežneje in solidneje. Nikakor pa ne smemo prepuščati, da bi si klerikalna žlahta prisvojila monopol na domovih mrtvih ter nas tako še po smrti molza.

— **Iz Spodnje Šiške** se nam piše: V št. 133. Sl. Naroda z dne 11. junija, se nahaja dopis „Glas iz Sp. Šiške“. Poročevalec otepa v tem dopisu, ne da bi bil opravičen, okrog sebe in blati Šiškarje, kakor da bi ne bil sam Šiškar. Gospodu dopisniku naj povem nakratko: Odsek za razvijte zastave ni sklenil prirediti javno ljudsko veselico na dotičnem prostoru, temveč na Koslerjevem vrtu. Kaj da je napotil odsek k temu sklepu, to je stvar „Sokola“, a omeni se lahko, da bi napravila veselica večji vtisk, ko bi se vršila na prostoru, ki ga je omenil poročevalec; to pa iz več razlogov, katerih pretresavati pa ni danes moj namen. Glavna stvar, ki je gospodu poročevalcu na poti, je mala kajžica, ki služi stranišču. Gospod dopisnik je v tem oziru zelo naiven, in gotovo je, da ne vé, ali pa da noče vedeti, da je ta hišica morala biti napravljena

radi novih stavb, ki se tam vrše. Pri vsaki novi stavbi je videti taka provizorična hišica, katere pa je navadno bolj odprta in bolj priprosto napravljena kakor ona, za katero se g. dopisnik toliko zanima in jo tako regimmentno opisuje. Ako bi hotel človek vse verjeti, kar dopisuje g. poročevalec o tej hišici, tedaj bi moral misliti, da je Pasteurjev zavod v Parizu nišla proti temu, kakor se vse tu nahaja; bacilov tuberkulov, mijazmov i. t. d. Čuditi se le moramo dopisniku, da ga samo ta hišica tako v oči bode, a da pri drugih stavbah teh niti ne vidi. Svetujem mu, da gre od hiše do hiše, pri tem pa ne sme izpustiti Reinighausa ter se naj prepriča, se li tu nahaja taka odprta, hišica i. t. d. katera bi njegovemu finemu nosu ne dala povod za drug dopis. Kar se tiče vodnjakov, je le pripomniti: Res je, da ima večina posestnikov vodnjake, da bi pa ti v svoji notranjosti imeli le poginjen golazen in več blata in gnoja kakor čiste vode, to je mogoče dopisnik našel v svojem vodnjaku. Kakor sam vem, nimajo drugi posestniki kaj takega v svojih vodnjakih, temveč skrbé, da imajo vedno čisto in zdravo vodo za uporabo. Vrhunec naivnosti pa doseže dopisnik, ko zahteva, da se naj oziroma občina na predpise mesta Gradca. Kaj pa nas briga Gradec? Nimamo li v svoji domovini na pr. v Ljubljani lepših in vzornejših naprav? Povedano naj bode gospodu dopisniku, da je bila že pred par leti v Šiški sanitetna komisija, ki je našla krajnim razmeram popolnoma odgovarjajoče zdravstvene razmere, bodi si v zadevi vodnjakov, takih hišic ali gnojšč. Le v slučaju, da bi bila Šiška — kar se pa ne zgodi tako naglo — vzeta pod mesto, bi se omogočilo, priti vsem tem stvarim v okoliščini, drugače pa ne. Kanalizacija, vodovod... i. t. d. stane ogromne svote denarja, katerih pa Šiška pri teh dohodkih za sedaj nima. Gospod dopisnik naj se torej tolaži z mislijo, da prej omenjena hišica, katere mu je tako na poti, v štirinajstih dneh izgine, precej ko bode stavba končana. Za sedaj pa naj gre sveži zrak — katera je tudi mnogo v Šiški, a mu ne ugaia — v bližnji hrib lovit.

Markov. — **Izlet na Rožnik.** Iz Sp. Šiške se nam piše: Kakor do sedaj še vsako leto, izvemši lanko, priredila se je tudi letos dne 12. rožnika šolska veselica z izletom na Rožnik. Vdeležilo se je enad 300 učencev in učenk in mnogo staršev. Ob 7. uri zjutraj so odkorakali v spremstvu učiteljstva, veselih obrazov v zeleni gozd in na prijazni Rožnik. Šestmalih trobentačev, kateri že dobro posnemajo naše vrle sokole, pospeševalo je urnejši korak. Pri gospe Persinovi je bil zajutrk. Po zajutрку se je pričelo veselo petje z raznovrstnimi šolskimi igrami. Nato so bili otroci še pogosteni z raznim pecivom, sirom in pižajo. Ko se je bližala opoldanska ura, končala se je veselica s cesarsko pesmijo. Da je bilo možno toliko otrok dostojno pogostiti, pripomogli so k temu s svojimi prispevki tukajšnji šolski prijatelji in dobrotniki kakor: gospa A. Juvančičeva in gg. Knez, Kosler, Reinighaus, Perhantz, Krišper, Galle, Hudabunig, Suva, Stele, Zeman, Vodnik, Lorman, Tome, Seidl, Zajec, Ungar, Federl, Kozjek, Maurer, Maver, Pavšič, Matjan, Smole, Fr. Bugar, Keršič in K. Mohar. Vsem tem se izreka v imenu šolske mladine iskrena zahvala s prošnjo, da bi ostali še v prihodnje tako naklonjeni malim šolarčkom. Zahvala tudi gđe. učiteljicam, gospej B. Kraljevi, gđe. Zorki Juvančičevi in Miheli Javorškovi, ki so blage volje stregle otročičem. Isto tako vse priznanje in zahvala gospej Persinovi za prijazen vsprejem in točno postrežbo. A. J.

— **Pretep pred žandarmerijsko postajo.** Predčerašnjim je nastal pred žandarmerijsko postajo v Spodnji Šiški pretep, v katerem je bil 25letni delavec Franc Jeriša težko ranjen. Glavnega pretepača Ivana Šivica je orožništvo aretovalo.

— **V Domžalah** je vsako nedeljo rabuka s Tirolci. V nedeljo so Tirolci pri večernem vlaku zaprli pot pasantom ob Staretovi hiši. To je še skrajna predrznost! Zadnji čas bi že bil, da bi obč. odbor poskrbel za mir in red v Domžalah!

— **Poboj.** Ko je šel 11. t. m. mladenič Ivan Majdič iz Podgorice pri Ljubljani k svoji nevesti istotam, kjer je dobil za skrinjo 20 kron, bili so fantje Ivan Zajc, Anton Kováč, Karel Zajc, Anton Pengov, Vincenc Majdič in Fr. Gregorc od tam jezni zaradi tega in začeli razgrajati pred njegovo hišo, kamor se je kmalu vrnil. Ker ni bilo razgrajanja in vpitja konec, vzela sta Ivan Majdič gnojne vile, njegov oče pa sekiro ter udarila na fante, izmed katerih sta dva smrtno ranila. Oba sta aretovana.

— **Prestovolno gasilno društvo v Blokah** je imelo dne 14. junija svoj občni zbor. Društvo šteje 44 članov. Zborovanje je otvoril g. Fran Modic ml. iz Lahovega, ki je na-

čeloval društvu šest let. Zahvalil se je za izkazano mu zaupanje in naznanil svoj odstop, kar je člane kaj nemilo dirnilo, ker je g. Modic obče priljubljen in vesten načelnik. Gosp. Alojzij Sojer se je v imenu društvenikov zahvalil g. Modicu za njegovo vzorno delovanje in ga prosil, naj ostane načelnik, ker bi njegov odstop znal imeti slabe posledice in povzročil celo razpad društva, najbrž pa bi se ne zgradil gasilni dom, dasi je to že sklenil obč. odbor. Gosp. Modic se je dal preprosti in je bil novič soglasno izvoljen načelnikom. Podnačelnik je g. Alojzij Sojer, voditelj brigalnica g. Fr. Lužar, voditelj plezalcev g. Janez Usenik, razmetnika pa sta gg. Fr. Urban in Anton Jakopin. Za pobočnika si je načelnik izbral g. Jurija Turka. Volitev je nadzoroval kot zastopnik občine g. Janez Pakiž.

— **Gosp. Pavel Turk**, zasluženi prvoborilec v Dragi ob kočevski meji, je prodal svoje posestvo svojem nečaku Franu Turku iz Lazca pri Dragi. Tako ostane to posestvo nadalje v narodnih rokah. Gosp. Pavel Turk se preseli stalno v Ljubljano.

— **Razmere v ptujski čitalnici.** Že nekaj časa sem dajal iz lastnega nagiba p. n. čitalničarjem na razpolago v čitalniško dvorano „Oso“, politično-satirični tednik. Nakrat je izginila 28. št. „Ose“ brez sledu! Dne 17. junija 1906 pa dobim po čitalniškem slugi naslednje pismo: Blagorodnemu gospodu Ivanu Kauklerju nadočelju tu. Na ugovor nekaterih čitalniških članov je sklenil odbor v svoji seji dne 15. rožnika t. l., da naj ne nosite več svojega lista „Ose“ v čitalnico v obče čitanje čitalniških članov. Za odbor: Dr. Josip Komljanec, tajnik, Fran Pollak, podpredsednik. Narodna čitalnica v Ptuiju, 16. junija 1906. Pripomnim, da sem samo 29. št. „Ose“ še zanesel v čitalnico, ker je nekdo odnesel 28. številko in je ni več vrnil. V čitalniškem odboru sede: 2 advokata, 1 notar, 1 biviš in 1 aktiven profesor, 1 duhovnik, 1 učitelj, 1 farmacevt, 1 uradnik, 1 krojaški mojster in 1 gostilničar. V pismu stoji za besedo „obče“ še po, ki je prečrtan; tajnik je menda hotel zapisati „pohujšanje čitalniških članov“. Komentarja ni treba!

— **„Kriščanec ljubezen do bližnjega“.** V St. Petru v Sav. dolini so 12 t. m. našli truplo nepoznanega utopljenca. Ni se moglo dognati, kdo in od kod da je bili rajnik, ker ni imel nikacih izkazil pri sebi. V znak, da je bil kristjan, je imel v enem žepu molek, v drugem svetinjjo. Žal denarja ni imel ne vinarja. Po zdravniku se je konstatiralo, da je rajnik ponesrečil. Prvi dan mu ni v mrtvašnici niti luč gorela in tudi potem bi mu ne bila, da se ga ni iz druge vase nekdo usmili, še manj da bi mu bilo zvonilo; le pri pokopu mu je parkrat zvon udaril. Ako bi imel rajnik polne žepce denarja gotovo bi prišel celo dr. Korošec pet in zvonili bi bili na vse pretege. Oj denar! — Tu je c.

— **Izlet na Boč** priredi podravska podružnica „Slov. plan. društva“ 1. julija. Zbirališče pri Hartnerju v Poličanah, odhod ob 9. uri. Na ta način je tudi mogoče se udeležiti izleta prijateljem narave iz Konjice, Celja, Šmarja itd. Iz Boča gremo v Studenice. Kdor ne more dopoldne z doma, naj pride popoldne v Studenico, kjer je pri manjglednem vremenu napravimo pesizlet po okrajni cesti iz Poličan v Studenice. Planinski pozdrav! Odbor.

— **Poskušaj samomor.** Pri Sv. treh kraljih v Slov. goricah se je ustrelil kolarski pomočnik Mihael Kocbek v obližje srca in se smrtono nevarno ranil.

— **Nov oddelek c. kr. finančne straže** se ustanovi 21. t. m. v Osilnici, kamor sta nameščena gg. preglednik I. Puc iz Kočevja in paznik A. Česen iz Ljubljane.

— **Prste si je razstrelil pri streljanju z možnarji** v nedeljo v Sirjem pri Zidanem mostu neki železniški delavec. Ko je začel nabijati možnar, je vse eksplodiralo. Prepeljali so ga v bolnico.

— **Gimnazijec zginil.** 13letni gimnazijec Karel Cepič je bil izključen iz gimnazije v Mariboru. Fant se je bal iti domov in je najbrž skočil v Dravo, ker so ga videli, da je hodil okrog vode.

— **Lahkovernost našega ljudstva.** Kako je naše ljudstvo lahko-verno, je pokazala razprava, ki se je vršila pred porotniki v Gorici. Neki Andrej Štruc je prodajal prepovedane inozemske srečke in jih v kratkem razpečal za 900 K. Ni se mu bilo treba za to dosti truditi. Pravil je le ljudem, da je na njih podpis cesarjev in pokojne cesarice, da je pokojna cesarica zapustila za reveže 3 milijone, katere se mora dati na srečkane po 6 K. Mož je govoril in govoril, ljudje so pa kupovali in kupovali in še celo denar na posodo jemali, da so mogli kupiti srečke, ki gotovo zadenejo. Koliko enakih slučajev

najdemo po vsej slovenski zemlji! Naše ljudstvo pa to svojo lahkovernost drago plačuje. Dasi ima tolikrat toliko zgledov, in sicer jako žalostnih zgledov, vendar se ne izmodri in ne izpametuje. Lahkovernost je velika nevarnost našemu ljudstvu, zategadelj jo je treba pobijati z vsemi pristopnimi sredstvi, da se korenito zatre. Naši duhovniki bi imeli tu najlepšo priliko, da bi pokazali, koliko jim je mar na poučevanju ljudstva, ker so vedno v stiku z ljudstvom. Sicer se bahajo, da so učitelji ljudstva in da ga varujejo. To pa ni res. Kar duhovniki dela, dela le v svoj interes in ker ve, da mu nevednost in lahkovernost največ donasata, ne stori nikakega koraka proti takim zlom, pod katerimi res trpi ljudstvo in se nasprotno še trudi z vsemi sredstvi, da obdrži ljudi v nevednosti in lahkovernosti in se upira vsaki svobodomislalni ideji. Koliko prosvetnega dela je še potreba na deželi!

— **Nestrpnost laških farjev.** V Gorici so pretekli teden pokopali učiteljskega Kosmača, ki je bil Slovenec. Njegovi sovrstniki so mu zapeli pred hišo, v kateri je ležal na mrtvaškem odru. Slovensko petje pa je laškega farja, ki je vodil sprevod, tako jezilo, da je zagrozil, da pojdejo vsi trije duhovniki naprej, če peyici ne nehajo peti. Takega sovražstva do Slovencev in slovenske nabožne pesmi je zmožen le kak zagrižen laški far in tako dejanje se obsoja samo po sebi.

— **Preveč denarja za maše.** V podružnici sv. Antona v Gorici je naznanil duhovnik, da ni treba nositi nekaj časa denarja za maše, ker ga ima nabranega toliko, da mora še dva meseca brati maše za dosedaj dobljeni denar. Pri nas na Kranjskem nimamo tako poštenih duhovnikov; pri nas kriče le: Dajte, dajte, četudi ne vedo, kdaj bodo opravili vse plačane maše. No, drugi si pa znajo pomagati, da maš, ki so drago plačane, nikoli ne bero.

— **Tržaška podružnica „Slovenskega planinskega društva“** nam javlja, da bo dne 1. julija t. l. na prostranem vrtu „Narodnega doma“ pri Sv. Ivanu (v tržaški okolici) veliko planinsko slavoje „Veseli dan na planinah“, čigar čisti dobiček je namenjen za gradnjo vhoda v orjaško jama Dimnico v Slivjah (pri Podgradu v Istri). Ta jama je bila komaj pred kratkim natančneje raziskana; nje čudovite krasote so vzbudile splošno zanimanje, tako da je morala tržaška podružnica biti boj z narodnimi nasprotniki, predno se ji je posrečilo zavarovati ta biser slovenskega Krasa. Jama nujna nepopisnih krasot v oblikah orjaških kapnikov, velikanskih votlin ter dveh bobnečih rečic, stekajočih se v jezero. Glavna težava obstaja sedaj pri vhodu, kajti kdor hoče obiskati to jama, se mora spuščati približno 40 metrov po vrvi vzhiz; jama bo komaj tedaj obče dostopna, ko bo izdelan poseben vhod. Razpored planinskega slavlja nujna mnogim zanimivosti: Triglavsko kočjo, planinski semenj, veliki planinski muzej, gorska kavarna in dr.

— **Usoda ruskega begunca.** V Trstu v bolnici je umrl politehnik Mihael Wachter iz Jekaterinoslava na Ruskem. Pri zadnji revoluciji je bil ranjen. 48 ur je ležal med mrtveci, nakar so ga prepeljali v bolnico, iz katere je pa ušel v Avstrijo. Ker je bilo njegovo zdravje slabo, se je šel zdraviti na Mali Lošinj, odkoder so ga poslali v Trst, kjer je, kakor rečeno, umrl.

— **Koprski učiteljski prireditelji** prirede dne 8. julija t. l. javen koncert s plesom v Gorici, v prostorih hotela „Pri zlatem jellenu“. Pri koncertu nastopi moški zbor in orkester koprskih učiteljskih. Čisti dobiček je namenjen učiteljskemu konviktu v Ljubljani.

— **Pretepajoč železniški uradnik.** V Roču v Istri je na postaji nastavljen železniški pristav Josip Škrbot, rodom Slovenec, a italijanaš, ki pa trdi, da je „Kranjc“. Ta človek ima navado, da brez povoda sune ali udari človeka. Tako je v soboto nekega Nežiča sunil v prsi s tako silo, da je padel po tleh in se tako poškodoval, da so ga morali domov prepeljati. Škrbot je res vzor železniški uradnik.

— **Nesrečen sunek.** Marija Božič, mati 4 otrok v Piranu je imela sestanek z nekim moškim. Ker sta bila oba nekaj pijana, nastal je med njima prepri, v katerem je ljubimec Božičev sunil v prsi, da je padla in si pri padcu ubila lobanjo ter drug dan umrla. Ljubimca so zaprli.

— **Slovensko akad. društvo „Ilirija“** v Pragi. II. redni občni zbor slovenskega akad. društva „Ilirija“ v Pragi se vrši dne 20. junija ob 8. uri zvečer v prostorih „U Pokorných“ Ječná ulica Praha II.

— **Kaj vse ljubezen stri?** Služatelj farmacije v Zagrebu Adolf Thierry in pravnik Pero Stanko-

vič sta čutila oba vročo ljubezen do neke natakarike. V nedeljo je nastal med njima razpor. Ker sta imela oba po nekaj tovarišev, nastala je cela vojna, kajti obe stranki sta bili oboroženi s samokresli, napolnjenimi s stibrami. Streljali so se kot Indijanci, tako da je bil skoraj vsak več ali manj ranjen od teh zrn. Ker je Thierry prvi začel, oddali so ga so- dišču, čeprav ima par štibov v sebi. O te ženske!

— **Obe nogi si je zlomil v Zagrebu** dijak Romeo Ramer, ki je padel skozi okno v II. nadstropju. Nesrečnež je v velikih mukah umrl v bolnici na zastrupljenju krvi.

— **Opatijske novice.** Izlet slovenskegapevskedruštva „Slavec“ iz Ljubljane v Opatijo. Kakor je bilo že javljeno, priredi slov. pevsko društvo „Slavec“ 29. junija t. l. izlet iz Ljubljane v Opatijo. Po pripravi, katere se delajo že sedaj v Opatiji-Voloski in okolici, se da soditi, da bodo Hrvatje svoje najbližje brate Slovence dostojno in svečano sprejeli. Zato Ljubljanci sedaj, ko vam „Slavec“ nudi priliko, da si ogledate krasoto biserov in spoznate slovansko gostoljubnost Hrvatov, odzovite se, „Slavec“ vam poziva! Tudi mi Slovenci, katerih nas je lepo število naseljenih v Opatiji, in ki se borimo s Hrvati za eno in isto stvar bok ob boku, sprejeli vas bomo z odprtimi rokami. Natančnosti izleta, velike slovanske slavnosti v Opatiji oglasile se bodo po lepakih v Ljubljani in Opatiji-Voloski in okolici. (V Ljubljani so ti lepaki že nabiti. Opom. uredu.) Na svidenje. — Izlet vojaškega veteranskega društva v Opatiji-Voloski, kateri bi moral biti v nedeljo dne 10. junija t. l. v mesto „Krk“ na otoku Krku in kateri je moral biti radi slabega vremena prestatjen, bode v nedeljo dne 24. junija t. l. Odhod iz Voloske ob 11^{1/2}, iz Opatije ob 2. uri popoldne. Vozna cena tja in nazaj 2 K za osebo. — Glavna skupščina okrajne bolniške blagajne v Voloski se je vršila ob mnogobrojni udeležbi delegatov v nedeljo 10. junija t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Voloski. Kako lepo napreduje ta bolniška blagajna, katere se more danes šteti med prve v Istri, je razvidno iz končnega letnega obračuna. Okrajna bolniška blagajna v Voloski šteje okoli 4000 svojih članov. V letu 1905. je bilo predpisanih prispevkov delavcev in gospodarjev 65.356 K 11 v. Potrošilo se je v letu 1905. skupaj 53.485 K 13 v. Čistega premoženja je torej ostalo 11.870 K 98 v. Ako se ta preostanek priloži k prejšnjemu rezervnemu zakladu, znaša skupno premoženje 47.250 K 46 v. To je res lepa sota za tako bolniško blagajno, kakor je v Voloski. Seveda tukajšnjim soc. demokratom ne gre v glavo, da toliko tisočakov leži po hranilnicah. Po njihovih željah bi bilo bolje, da se od te vsote vzame vsak ponedeljek par stotakov iz tega rezervnega zaklada, da bi jih zapili oni, ki so preleni za delo. Pri tem pa ne pomislijo, da ta vsota ne zadostuje za 4000 članov, če bi izbruhnila kakšna epidemična bolezen, niti za 3 mesece. Gori navedene številke dosti jasno govore in dokazujejo, v kakšnih rokah je bolniška blagajna v Voloski, katere je pa poleg tega še na narodnem stališču. Da to vse gospode socialne demokrate, ki so večinoma Nemci oziroma Italijani, jako peče, je umevno, toda povemo jim, da zastoj tolčejo v glavo v zid. Bolniška blagajna v Voloski bode ostala še nadalje v poštenih in pametnih hrvaških in slovenskih rokah. — Tuji v Opatiji. Opatijo je obiskalo od 1. septembra 1905 do 6. junija 1906 20.231 gostov. Od 31. maja do 6. junija 1906 jih je prišlo 224, a 6. junija bilo je v Opatiji nastanjenih 874 gostov.

— **Mednarodna panorama na Pogačarjevem trgu** nas vodi ta teden po najkrajših južnih pokrajinah, po sloveči italijanski Rivijeri in po Genovi. Vsakomur so po imenu znani nebeški kraji Niza, Monako, Mentone, Caneio, Monte Carlo, Villafranca itd. Sedaj je najlepša prilika, da si te kraje tudi ogledamo. Gorske in obmorske partije v tem rajskem kotu zemlje so nepopisno mikavne. — Prihodnji teden se razstavi Rim, in sicer cerkev sv. Petra in Vatikan. S to serijo se zaključijo razstava do 15. septembra.

— **Postojnska jama** spada med najlepše krasote, kar jih je narava podarila slovenski zemlji. Mnogo izmed nas jih je, ki so si jo že večkrat ogledali in se divili njeni veličastnosti, marsikdo je pa še ni videl. Za te so razstavljene slike v panorami-kosmorami na Dvornem trgu. Poleg njih vidimo tudi več pokrajinskih slik z Notranjskega. Prihodnji teden Alzacija in Lotrinška.

— **Obrtno gibanje v Ljubljani.** Dodatno k tozadevnemu poročilu v sobotni številki našega lista se nam

še poroča, da je g. Frančiška Stark v Predlinih ulicah št. 10 opustila trgovino z vinom, zglasila pa istodobno gostilničarski in krčmarski obrt kot zakupnica Zupinove koncesije.

— **Tatvina.** Včeraj je bila pri zgradbi domobranske vojašnice ukradena kleparskemu pomočniku Bogoslavu Swobodi srebrna ura z verižico, vredna 28 K. Tat je neznan.

— **Kamen je vrjol** neki deček v 4letno Jožefo Kušarjevo, jo zadel nad desnim sencec in ji prebil kožo.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 10 Slovencev in 60 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 90 Hrvatov in Slovencev. V Heb je šlo 40, v Scheibbs 25, v Inomest 30, v Meran pa 26 Hrvatov. Na Dunaj je šlo 40, v Budimpešto 30, v Kočevje pa 14 zidarjev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Zasebnica F. S. je izgubila rjavo denarnico, v kateri je imela 2 K denarja, 6 znamk po 5 vin. in poštno potrdilo. — Perica Jožefa Bezljajeva je našla srebrno verižico. — Avgust Vidic je našel včeraj na pošti izkaznico nekega jurista in 20 K denarja. Lastnik dobi oboje pri najditelju v Malih čolnarskih ulicah št. 17. — Anton Aleš je našel srebrno otroško zapestnico. Dobi se na osrednji policijski stražnici. — Gdč. Jelica Kačičeva je izgubila srebrno zapestnico. — A. L. je izgubil srebrno častniško tulo verižico. — M. V. je izgubila bankovec za 20 K.

— **Mirozov „Ljubljanske društvene godbe“** se vrši jutri ob 8. uri zvečer po sledečem sporedu: od „Mestnega doma“ po Poljanski cesti, Ambrožev trg, Sv. Petra most, Sv. Petra cesta, Resljeva cesta, Slomškove ulice, Kolodvorske ulice, Sodnijske ulice, Dunajska cesta, Prešernove ulice, Frančiškanski most, Stritarjeve ulice, Pred Škofijo, Vodnikov trg do „Mestnega doma“.

— **Kvartet ljubljanskih šramljiv** koncertuje danes zvečer v kavarni „Prešeren“. Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske od 3. do 9. junija 1906. Število novorojencev 14 (= 19.35‰), mrtvo-rojenca 2, umrlih 22 (= 29.48‰), med njimi jih je umrlo za jetiko 3, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 13. Med njimi je bilo tujcev 11 (= 50‰), iz zavodov 15 (= 68.18‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 4, za tifuzom 2, za vtratico 1, za egiptovsko očesno boleznijo 2 osebi.

— **Jugoslovanske vesti.** — Naknadne volitve v hrvatski sabor. Sobotne uradne „Narodne Novine“ priobčujejo razglas, s katerim se razpisujejo naknadne volitve v hrvatski sabor v okrajih Varaždin, Glina, Novi Marof, Sv. Ivan-Žabno, Koprivnica in Valpovo na dan 28. t. m. V okraju varaždinskem, ki ima 510 volilcev, kandiduje na programu hrv.-srbske koalicije, dr. Fr. Vrba-nič, vseučiliški profesor. V Glini kandiduje Fran Supila, urednik „Novega lista“ na Reki, na temelju programa hrv.-srbske koalicije. Ta okraj šteje 215 volilcev. V okraju Novi Marof s 192 volilci je postavila samo starčevičanska stranka prava kandidata v osebi odvjetnika dr. A. Horvata. V Belovaru, ki ima 794 volilcev, priporoča koalicija kandidata dr. A. Milana Rojca, bodočega oddelnega predstojnika. V okraju Sv. Ivan-Žabno sta dva kandidata: Starčevičanec župnik Bošnjak in naprednjak dr. Leo Maz-zura, ki ga priporoča tudi koalicija. V tem okraju je 375 volilcev. V koprivniškem okraju, ki ima 476 volilcev, sta tudi dva kandidata: koalicija kandiduje dr. A. Banjavčiča, starčevičanska stranka pa Marka Došena. V Valpovem, ki šteje 505 volilcev, kandiduje na programu koalicije dr. Iv. Lorković, vodja „Hrv. ljudske napredne stranke“. Ker je med tem odložil mandat madžaron Kosovac v Zemunu, se bodo brez dvoma tudi tu razpisale volitve dne 28. t. m. V Zemunu postavi koalicija za kandidata dr. A. Badaja, bodočega oddelnega predstojnika. Od teh 8 mandatov jih je koaliciji zagotovljenih 6, starčevičanski stranki 1, en mandat je pa preporen. Po končanih naknadnih volitvah bo torej imela koalicija v saboru 38 poslancev, Starčevičanci 19, madžaronska stranka pa 29 poslancev.

— **II. kongres jugoslovanske omladine** v Sofiji. Javili smo že, da se je sprožila misel ob priliki otvoritve II. jugoslovanske razstave sklicati v Sofijo tudi II. kongres jugoslovanske omladine. Inizijativno za to je dalo bolgarsko akademsko društvo „Napred“ v Sofiji. Kakor se nam poroča iz Sofije, se je sedaj že definitivno sklenilo, da se priredi kongres, in sicer se otvori 28. avgusta t. l. Poleg srbskih, hrvatskih in slovenskih dijakov se povabijo na kongres tudi češki, romunski in grški akademiki. V petek

so priredili bolgarski akademiki velik shod, na katerem so izvolili odbor, ki ima izvršiti vse priprave, da se priredi kongres čim najsilajneje.

— **Bolgari na vsesokolskem izletu v Zagrebu.** Sofijski „Den“ poroča, da se na vabilo zagrebskega „Sokola“ udeležijo vsesokolskega zleta v Zagrebu okoli sto članov sokolskih društev, „Šipčenski geroj“ in „Osogovski junak“. Obe društvi sta naprosili bolgarsko ministrstvo zunanjih zadev, da jima preskrbi brezplačno vožnjo po železnicah do Zagreba.

— **Nove tiskarne v Črni gori.** V vsi Črni gori je bila dosedaj samo ena tiskarna: državna tiskarna v Cetinju. Kakor cetinjska „Ustavnost“ poroča, se osnujeta sedaj dve novi tiskarni: ena v Nikšiću, druga pa v Podgorici. Tiskarni se osnujeta kot delniški družbi. Vsaka tiskarna bo jela izdajati po en politični list. Črna gora bo potem imela štiri liste. Sedaj izhajata v Črni gori dva lista: uradni list „Glas Crnogorca“ in „Ustavnost“.

— **Velika Hrvatska v Veliki Avstriji.** Bivši oddelni predstojnik za nauk in bogočastje pod banom Khuen-Hedervaryjem, dr. Iso Kršnjavi, priobčuje v včerajšnjem „Agramer Tagblattu“ to-le veleznami-mivo pismo: „Bili ste toli dobri, da ste v svoji sobotni številki poročali, da kandidujem v Varaždinu kot kandidat nove stranke, ki se ima ustanoviti. Prosim, blagovolite to vest popraviti v toliko, da ne kandidujem niti v Varaždinu, niti kot kandidat kake nove stranke. Ako bi kaj kandidoval, bom to storil v smislu svojega pisma na temelju programa čiste Starčevičeve stranke prava. Oni dan, ko se pri otvoritvi parlamenta na kraljevem gradu ni razobesila cesarska zastava, ker je Kossuth šel v grad, oni dan mi je postalo jasno, da postaja sedaj stvar jasna: Tu Habsburg, tu Kossuth! Onega dne, ko so Kossuthovi prijatelji v Belgradu izjavili, da mora Habsburg iz Bosne ven, je moral vsakdo jasno uvideti, da je Velika Hrvatska mogoča samo v Veliki Avstriji. Lahko umljiv mi je ogrski imperializem in ga odobrujem, ako Avstrija noče voditi imperialistične politike, a ničesar nočem imeti opraviti z Ogrsko, ki se hoče de-gradirati v balkansko državo. Živela habsburška predstra-ža na balkanskem polotoku! Dajte nam splošno volilno pravico in spodili bomo vas hrvatske Kos-suthovce z vašim kolovodjo vred iz sabora, da ne bo dovolj mišjih lu-kenj, v katere bi se lahko zarili. Mi nismo nobena nova stranka mi Starčevičanci. Nova je samo situacija, v kateri mora tako govoriti star union-ist. Vaš vdani Kršnjavi. Zagreb 18. junija 1906.“ — Torej madžaroni, katerih ideal so bile še nedavno volitve v senci bajonetov, so sedaj navdušeni pristaši splošne volilne pravice in kar preko noči so postali iz najponižnejših petoliznikov vsakokratne madžarske vlade, odločni Starčevičanci in Velikogavstrijci. O tem-pora, o mores! Weiter geht's nim-mer!

— **Vsesokolski zlet** v Zagrebu. V nedeljo je imel osrednji odbor „Zveze hrv. sokolskih društev“ v Zagrebu sejo, na kateri je sklenil, da se priredi vsesokolski zlet ne, kakor se je prvotno nameravalo meseca avgusta t. l., nego 2. in 3. septem-bra t. l. Tega zleta se bodo udele-žili Sokoli vseh slovanskih narodov. V kratkem se izdajo velikanski le-paki kot vabilo na zlet in se razpo-šljejo po vseh slovanskih zemljah.

— **Hrvatsko planinsko društvo** je vnovič izvolilo za svo-jega predsednika poslanca v hrvat-skem saboru in v ogrskem parla-mentu grofa Miroslava Kulmera. Obenem se je določila pristojbina za prenočevanje v planinski koči na Slemenu. Člani plačajo za prenočnino 60 vin., nečlani pa 2 K in vstopnino 10 vin.

— **Iz Berge-Borbecka v Nem-čiji** se nam piše: III. izkaz za zasta-vo slov. pevskega društva „Ilirija“ na Renskem v Nemčiji so darovali: Volovšek Jo. 5 mark, Au. Kuhar 5 m. Nadel Iv. zopet 5 m. Kozole Juri 1 m. g. Eser Matija 3 m. g. Uduč Anton 5 m. Jožef Jirman 4 m. Henrik Hof-man 5 m. Janez Božič 13 m 80 pf. nabral je pri ustanovni veselici na-šega društva „Ilirija“, gospica Tere-zija Sager (Zalec) je nabrala znesek 33 m. in 95 pf. namreč v Zalcu, g. A. Lajnsič kaplan 1 K. g. J. Fink 1 K. g. Roblek 2 K. Peter Skala 120 pf. g. Vrečer učitelj 1 K. g. A. Mikuš 1 K. g. Jer. Košar 1 K. gospa Betti Kunčič 80 h. gospa Hausenbichler 70 h. g. E. Korent 50 h. gospica Amalija Pečnik 60 h. g. J. Širca 1 K. g. Franc Koželj 2 K. g. Ivan Berger 80 h. g. M. Veber 50 h. g. Franc Steiner 60 h. g. F. Hodnik 50 h. g. Vabič 50 h. Neimenovani 2 K 70 h. g. Ivan Zupane 50 h. g. Fodermayer 50 h. Iz Griž. Kmetijsko bralno društvo 2 K. g. A. Šuler 1 K. g. V. Naprud-

nik 1 K. gospa M. Černe 1 K. g. I. Lorbek kaplan 1 K. g. Š. Pikel 140 h. Jurij Pikel 1 K. g. Š. Funkel 1 K. g. A. Žuža 1 K. Katra Šoper 40 h. g. Marija Veligošek 1 K. g. M. Vasle 1 K. g. Franc Kačnik 60 h. g. Jer-nej Oul 40 h. g. Betti Podlesnik 1 K. g. A. Prenk 40 h. Neimenovani 80 h. g. Marko Lešer 60 h. Iz Gotovelj, g. F. Brinar učitelj 1 K. g. Anton Goršek 1 K. g. Jakob Pikel 60 h. g. Franc Strehar 40 h. Zatorej iskren-a zahvala vsem darovateljem, ki nam pomagajo povzdigniti in vkoreniti ljubezen in udanost do mile domo-vine. Bog daj še več posnemalcev! — Naznanjamo tudi, da smo imeli vese-lico 27. maja, katere se je vkljub sla-bemu vremenu izvrstno obnesla. Či-stega dobička je bilo 67 mark, kateri se je obrnil za zastavo. Iskrena za-hvala vsem društvom, katere so nas obiskala in s tem olepšala našo ve-selico. Omenimo tudi in naznanjamo vsem društvom da priredi naše pev-sko društvo 26. avgusta veselico v čast cesarja Franca Jožefa, na kateri se bo razvila društvena zastava. Za-torej že sedaj opozarjamo vse sinove in slavna društva avstrijska, da se v obilnem številu udeležijo redke veselice a pomembne slavnosti. Odbor.

* **Najnovejše novice.** Hude poplave so bile včeraj v okolici Benešov na Češkem. Zrušilo se je 60 hiš. Park pri graščini nadvojvode Frana Ferdinanda v Konopištu je ves razdjan. Pogrešajo tudi 7 oseb.

— **Revizija Dreyfusove** pravde se vrši še vedno tajno. Po-zneje sledi javna razprava, ki bo tra-jala 10 dni. K obravnavi ne pridejo ne priče ne Dreyfus sam.

— **Deputacija bosanskih** dijakov je bila včeraj v Budapešti pri ministru Kossuthu ter prosila za podpiranje zahtev bosanskega prebivalstva, kakor: modernejša ustava, svoboda shajanja in tiska, cerkvena avtonomija itd. Kossuth je odgovoril, da so bile njegove simpatije vedno za bosansko prebivalstvo in da bi rad podpiral njegove težnje, toda Ogrska ne more mnogo storiti v tem pogledu.

— **Car** je podaril načelniku av-strijskega generalnega štaba grofu Becku svojo sliko v brilantnem okviru.

Književnost.

— **„Slovenski Trgovski Vest-nik“** ima v št. 6. naslednje vsebino: 1. Kako namerava c. kr. vlada povr-niti Dalmaciji škodo, katero ji na-pravlja nova trgovinska pogodba z Italijo. 2. O varstvenih znamkah. 3. Tr-govska in obrtniška zbornica za Kranj-sko. 4. Kaj je treba vedeti podjetniku, trgovcu in obrtniku o dohodarstvenih predpisih. 5. Črtice iz kemije vsakda-njega gospodarskega življenja. 6. Ra-znosterosti. 7. Društvene vesti. 8. List-nica uredništva.

— **„Brat Sokol“**. V založbi „Goriške tiskarne“ A. Gabršček je izšla svoj čas z velikim uspehom na ljub-ljanskem odru uprizorjena šaloigra v enem dejanju „Brat Sokol“, spisal Fridolin Žolna. Cena 40 vin.

— **Redovne vaje za slovensko** gasilstvo se imenuje knjižica, ki jo je spisal Fran Barle ter se dobiva pri tajniku „Zveze slovenskih gasilnih društev“ nadučitelju Franu Troštu na Igu pri Ljubljani. Cena 40 vin., po pošti 45 vin.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred dežel-nim sodiščem.

— **Konkurz** splošnega konzumnega društva. Z obratnim kapitalom 1000 K so si usta-novili delavci socialne demokracije v Ljubljani na Sv. Petra nasipu svoje konzumno društvo in ga otvorili 1. prosinca 1904. Namen je bil skupno si nabavljati živila, obleko, hišno op-ravo, sploh blago vsake vrste, ter ga zadržnim članom proti takojšnemu plačilu oddajati. Društveniki so si se-stavili odbor s petimi, nadzorništvo pa s štirimi člani. Vodstvo cele tr-govine je imel v roki Josip Bresk-var, čevljarski pomočnik v Ljub-ljani, kateri je tudi konzumno društvo pripeljal do poloma. Dognalo se je, da znašajo dolgovi 9635 K 76 v, te-mu nasproti pa obstoji imetje s 6277 K 82 v, torej primanjkljaja 3375 K 94 v. Da bi se bil obdolženec držal skle-pov občnega zbora, bi bilo morda to bolje za društvo; a on je gospo-daril po lastni volji ne oziraje se na društvena pravila ter nasvete in se obenem porobu postavil vsakemu vmeš-avanju od strani društenikov. Dasi je Josip Breskvar dobro vedel, da je društvo pasivno, vendar je še tik pred otvoritvijo konkurza dolgove plače-val in naročil novo blago. Sodišče je smatralo le njega krivega razpada te-ga podjetja ter ga je radi tega ob-sodilo na 5 dni strogega zapora.

— **Najdnino** si je pridržal. Anton Puntar, posestnice mož z Rakeka, je vozil neke hrvaške delav-

ce z Rakeka do Starega trga. Na Blo-škipolici je delavcu Antonu Anton-čiču padla iz žepa denarnica z vsebino 1.70 K. Gostilničar Ivan Modic je je pobral in Puntarju oddal misleč, da je njegova. Ta jo je, mesto da bi po-lastniku prašal, spravil v svoj žep in jo za se obdržal. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe.

— **Prisiljenec** napadel paznika. Prisiljenec Jožef Wol-bank iz Most je na Deghenghijevem stavbišču v Sodnijskih ulicah zahte-val od paznika Ivana Keržiča, da mo-ra odstraniti prisiljenca Kemperleta, s katerim je imel preje prepri, češ da drugače ne bode delal. Akoravno je paznik to storil, vendar se je branil Wolbank delati in vrhu tega udaril paznika Pečnika, ko je ta posodo po-biral, po glavi, da je padel v nezve-vest, na to je pa še skušal paznik Keržiču iztrgati sabljo ter ga z roko po sencih udaril. Obsojen je bil na 14 mesecev težke ječe.

Telefonska in urbojavna poročila.

Dunaj 19. junija. V današnji seji poslanske zbornice je bil sprejet predlog, da je za trgovino uvesti dokaz sposobnosti. Debata o tej točki obrtne reforme je trajala dve uri. Sprejet je bil minoritetni pred-log glede dokaza sposobnosti s 75 proti 72 glasom. To se je doseglo, ker so bili poljski poslanci odsotni. Vsled tega sklepa upajo nasprotniki reforme obrtnega reda, da je sploh pokopana cela reforma.

Dunaj 19. junija. Permanentni odsek za obrtno reformo se je danes posvetoval o zahtevi Polja-kov, da naj stopi dokaz sposob-nosti za trgovsko obrt v Galiciji in v Bukovini še le čez pet let v veljavo. Ker se je pri glasovanju izkazalo enakost glasov je di-rimiral predsednik in sicer za za-htevo Poljakov.

Dunaj 19. junija. Proračun-ski odsek je danes nadaljeval razpravo o korupcijskih škand-alih pri zgradbi tržaškega pristana. Dr. Körber ni bil zaslišan in tudi nihče ni zahteval, naj se ga zasliši. Trgovinski mi-nister dr. Fořt je podal o stvari dolg ekspozé. Razprava se bo na-daljevala jutri.

Dunaj 19. junija. Potujé v Liberce se bo cesar na vseh več-jih postajah mudil 10 do 15 mi-nut in sprejemal župane in raz-lična odposlanstva.

Praga 19. junija. Pri vodni katastrofi v Benešovu se je po-nebrečilo 16 oseb. Pogrešajo se 5 otrok. Poginilo je silno mnogo živine.

Liberce 19. junija. Pekovski pomočniki začno štrajkati na dan cesarjevega prihoda. Bati se je demonstracij.

Madrid 19. junija. Pri aten-tatu na kralja in na kraljico je bilo, kakor se je sedaj uradno dognalo, 15 civilnih ljudi ubitih, 70 pa ranjenih. V trupu nekega ubitega konja kraljevskega voza so dobili 28 krogelj.

Poslano*)

Srditemu poročevalcu „Slovenca“, ki se je v listu z dne 18. t. m., z vsem nezadovoljen tudi na široko pehal, mene kot govornika na komerzu desetletnice županove neusmiljeno pomrevariti, za-ključem brez zamere:

Človeki! Ne jezi se!
Pij rajši „Floriana“!
Edmund Kavčič.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Sarg strjeno in tekoče
glicerina **mjilo**
napravljeno iz
belo in nežno.
Dobi se povsod.

podpisano vodstvo izreka tem potom naj-
prejeto zahvalo vsem onim, ki so pripo-
dali je XVII. glavna skupščina „Zaveze
jugoslovanskih učiteljskih društev“
2. 3. in 4. junija v Sostanju uspeša
nepricačavano lepo in sijajno. Prav
sebo pa se zahvaljuje gg.: deželnemu
Ivanu Vošnjaku, dr. Mayerju in na-
okrajnega zastopa Vinku Jelovniku
laskave pozdrave pri sprejemu; ljubezni-
štoniškemu narodnemu žensstvu, ki
je pri dohodu obisipalo s šopki; cenje-
priljubljalnemu odboru, njegovemu
stnemu predsedniku g. Ivanu Vošnjaku
predsedniku Ivanu Koropcu za obilni
i, ki so ga imeli s pripravami za „Za-
rino“ zborovanje; vsem onim, ki so nam
ili simpatije s tem, da so okrasili svoje
z zastavami; gg.: Ivanu Segi, Janko
ariju, Ignaciju Sijancu in Vekosl. Strmšku
temeljita in zanimiva poročila; vsem dra-
i in milim gostom neučiteljem, ki so pri-
li one dni med nas; vsem onim, ki so
bojavnim in pismenim potom pozdravili
shod; gosp. pevovodju učitelju Neratu
vsem damam pevkam in gg. pevcem po-
vsem solistom za lepo uspeši koncert;
vsem govornikom za navdušene napiitnice in
oh vsem udeležencem, ki so pripomogli,
je nastopila „Zaveza“ tako impozantno.
Priznanje in zahvalo pa moramo izreči
učitelju gosp. Rajsteru — hotel Avstrija —
točno potrebstvo in bogato prirejen banket!

**Vodstvo „Zaveze avstr. jugoslov.
učiteljskih društev“:**

Tajnik: Predsednik:
Drag. Česnik. L. Jelenc.

Dne 12. junija: Janez Pavlič, mestni
glavni, 90 let, Radekega cesta 11, ostarelost.
Matevž Gradšček, dininar, 44 let, je bil
vred najden na polju od kapi zadet.
Dne 13. junija: Marija Oelman, oskrb-
nica žena 75 let, Rimska cesta 2, ostarelost.
Dne 14. junija: Fran Hribnik, dininar,
let, Martinova cesta 18, vslep rak.
Dne 15. junija: Marija Rus, delavka,
let, Krakovski nasip 6, jetika. — Mila
avič, uradnica, 24 let, Bleiweisova cesta
jetika. — Ottilija Jeršek, pismoenoštev
hči, — Florjanske ulice 13, Catarihus ista.
Marija Ružička, zasebnica, 20 let, Tur-
t trg 7, jetika.
Dne 16. junija: Virginija De Reya, za-
nica, 82 let, Cesta na južno železnico 20,
ostarelost. — Anton Cerar, delavčev sin,
jet, Jenkove ulice 11, Nephritis acuta.

V deložni bolnici:
Dne 11. junija: Ivan Zupančič, posest-
50 let, Pyaemic. — Marija Slabajna,
marica, 65 let, Arterio sclerosis.
Dne 12. junija: Andrej Drolka, kajžar-
sin, 18 let, srčna hiba.
Dne 14. junija: Stefan Šmalc, mizar,
let, Dementia secundar.

Ljubljanska		
reditna banka v Ljubljani ¹⁾ .		
radni kurzi dun. borze 18. junija 1906.		
Naložbeni papirji.	Denar	Blago
1/2 majska renta	99 75	99 95
1/2 srebrna renta	99 55	99 75
1/2 avstr. kronska renta	99 65	99 85
1/2 zлата	117 95	118 15
1/2 ogrska kronska renta	95 15	95 35
1/2 zлата	113 35	113 55
1/2 posojilo dež. Kranjske	99 15	100 15
1/2 posojilo mesta Spiljet	100 50	101 50
1/2 Zadar	99 70	100 70
1/2 bos.-herc. železniško	100 65	101 65
1/2 posojilo 1902	99 50	100 30
1/2 češka dež. banka k. o.	99 60	100 10
1/2 ž. o.		
1/2 zast. pisma gal. dež.	100 35	101 35
1/2 hipotekne banke		
1/2 pešt. kom. k. o. z		
1/2 10% pr.	105 70	101 70
1/2 zast. pisma Innerst.		
1/2 hranilnice	100 20	106 70
1/2 zast. pisma ogr. centr.	100 —	100 20
1/2 dež. hranilnice	100 —	100 50
1/2 z. pis. ogr. hip. ban.		
1/2 obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	109 —	101 —
1/2 obl. češke ind. banke	100 50	101 50
1/2 prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	
1/2 prior. dolenskih žel.	99 50	100 —
1/2 prior. juž. žel. kup. 1/4%	321 50	323 50
1/2 avstr. pos. za žel. p. o.	100 10	101 10
Srečke.		
1/2 srečke od 1. 1860 ¹⁾ / ₅	205 —	207 —
1/2 od 1. 1864	280 75	282 75
1/2 tizske	156 75	158 75
1/2 zem. kred. I. emisije	289 —	297 80
1/2 II.	290 50	300 60
1/2 ogrske hip. banke	263 —	269 —
1/2 srbske a frs. 100 —	99 —	105 50
1/2 turške	155 10	156 10
1/2 silnika	23 —	24 80
1/2 srečke	472 —	482 —
1/2 reditne	78 —	84 —
1/2 omoske	90 —	95 50
1/2 akovske	58 —	64 —
1/2 ljubljanske	49 75	51 75
1/2 str. deč. križa	30 75	32 75
1/2 r.	57 —	63 —
1/2 dolfove	68 —	74 —
1/2 tchurske	524 —	534 —
1/2 najske kem.		
Delnice.		
1/2 delnice železnice	161 —	162 —
1/2 zavne železnice	675 50	676 50
1/2 str.-ogrske bančne deln.	1667 —	1677 50
1/2 str. kreditne banke	668 —	669 —
1/2 trske	808 —	809 —
1/2 monstenske	242 —	242 50
1/2 smogokop v Mostu (Brux)	678 —	681 —
1/2 pinske montan	575 75	576 75
1/2 ške žel. ind. dr.	2733 —	2743 —
1/2 Ma-Muranyi	573 75	574 75
1/2 doveljske prem. družbe	275 —	277 —
1/2 str. orožne tovr. družbe	594 —	600 —
1/2 ške sladkorne družbe	144 —	146 —

Valute.		11:34	11:39
kr. cekin	.	19:13	19:16
franki	.	23:47	23:55
marke	.	23:47	24:05
vereigns.	.	117:37	117:57
urke	.	95:55	95:75
ški bankovci	.	252:25	253:—
blji	.	4:84	5:—
larji	.		

Dne 19. junija 1906.

Termin.

za oktober . . .	za 50 kg K	7 83
» oktober . . .	» »	6 60
» julij . . .	» »	6 40
» maj za 1. 1907	» »	5 66
» oktober . . .	» »	6 72

Efektiv.

6 ceneje.

Vlášna nad mojim 806 ² . Srednji srčni tlak 786.0 mm.					
Junj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
18.	9. sv.	735 2	19 1	sl. svzahod	del. jasno
19.	7. zj.	736 8	17 4	sl. svzahod	skor. jasno
"	2. pop.	735 6	26 4	sred. vzhod	del. oblak.

Srednja večeršajna temperatura: 20 3°, normale: 18 1° — Padavina v mm 0 7

za cementne sode **se kupujejo.** Ponudbe za cele vagone naj se naslavljaajo na **tvornico za portlandski cement na Zidanem mostu.** 2218 1

zmožnega slovenščine in nemščine
sprejme takoj 2220
knjižarna Oton Fischer.

išče, če mogoče za takojšnji vstop,
**predilnica Stocker, Hoffmann &
Ko., Prebold pri Celju.** 2219--1

sprejme v stalno delo **M. GOGALA,**
mizar **na Bledu.** 2221-1

izdelan na Tirolskem in Predarlsem se
prodaja zaradi pomanjkanja prostora
od sedaj naprej po K 84—, 88—,
96—, 100—, 108— za 100 kg.

MENIS & SCHERBAUM, Maribor.

2095—3

je v gozdu **Raskovec, Slemen in Požganina pri Vrhniki** naprodaj. Kupci si lahko gozd ogledajo.

Dne 1. julija, v nedeljo ob treh popoldne se bodo v čitalniški restavraciji na Vrhniki sprejemale kupne ponudbe.

Pismene ponudbe se lahko pošiljajo v **Ljubljano, Breg št. 8, II nad.**

Roza Rohrmann roj. **Sirzelba** naznanja v svojem in v imenu svojega brata in drugih sorodnikov vsem prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti svoje iskreno ljubljene matere, stare matere, in tašče, gospe

Roze Fuxove

primarijeve vdove

ki je po dolgem, težkem trpljenju, Bogu vdana, včeraj, 18. junija t. l. ob poluenajstih ponoči mirno preminula.

Pogreb bo **v sredo, 20. junija t. l., ob petih popoldne** izpred hiše žalosti, Resljeva cesta št. 9. na pokopališče k **Sv. Krištofu** kjer bo draga pokojnica v rodbinsko grobnico položena k večnemu počitku.

Pokojnico priporočamo blagemu spominu!

Venci se na željo umrle hvaležno odklanjajo.]

V Ljubljani, dne 19. junija 1906.

2223

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamozjeva in ekskompte

izdrebane vrednostne papirje in vnovčenje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Boje prodajne za vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

vojaške ženitninske kavcije.

KF Eskompt in inkasso menic.

KB Borana naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzigla.

Promet s čeki in nakaznicami.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg
Telefon št. 163. **v Ljubljani** **Telefon št. 163.**
 priporoča svoje
izborna pivo v sodcih in v steklenicah.
 Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon šte. 187.

s 13 stanovanji v celjski okolici, deset minut iz mesta, z lepim vrtom in velikim dvoriščem se takoj proda.

Naslov pove upravništvo "Slov. Naroda". 2214

Poštna oficijantinja

IX. činovnega razreda na Gorenjskem, v lepem industrijalnem kraju, želi premeniti mesto.

Ponudbe pod naslovom „A. M.“ poste restante, Ljubljana. 2216—1

za kmetijske stroje firme **K. J. Ježek, Blansko**, se sprejmejo proti proviziji za vse večje kraje na Kranjskem.

Mlin

v dobrem stanju in z velikim zasluž.
kom dam vsled pomanjkanja delavskih
moči v najem oz. ga tudi prodam.

Franjo Marotti
Obrov v Istri (pri Il. Podgradu).

veder vina, prirodnega, domačega iz let 1903, 1904 in 1905 prodajam po 40 do 50 vinarjev liter, stavljenjo na kolodvor Veliko Trgovišče počenši od 3 hektolitrov naprei. Vzorci franko.

18 let stara, nemškega in slovenskega jezika zmožna devojka, ki ima veliko veselje do trgovine, želi takei vstopiti kot

v manufakturno, v trgovino z drobnim blagom ali v trgovino s papirjem. — Ponudbe pod „Učenka 200“, poste restante, Ljubljana. 2226—1

samski mož ali vdovec

za čuvaja, ki bi stražil tudi ponoči.
Prednost imajo upokojeni orožniki ali
podobni upokojenci.

Ponudbe na naslov **St. & C. Tau-**
zher v Ljubljani. 2213-1

stanovanje

s 5 sobami, erkerjem in z razgledom na park. — Več se izve v **Sodnijskih ulicah št. 11, I. nadstr.** 1874 7

Samo l. kranjska tovarna finih plškotov
E. Brandt v Kranju

Lepo novo posestvo

vred. Izplačati je 5—6000 K, drugo
ostane na posestvu vknjiženo. Vpraša
naj se pri **Simon Berghausu v Gornji**
Polskavi pri Pragerskem. 2155-3

s 3 do 4 letno odvetniško prakso, zmožen substitucije, kristjan, več slovenskega jezika, se za avgust ali september išče za večjo odvetniško pisarno v večjem mestu na Spodnjem Štajerskem.

s stalno plačo, dnevsčninami in povračilom potnih stroškov.

Prošnje za to službo, opremljene s priporočili o študijah in dosedanjem poslovanju je vlagati do konca tekočega meseca pri **generalnem zastopstvu banke „Slavije“ v Ljubljani.**

2924-1

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga na Trbiž**. Ob 12. uri 52 m ponóči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 05 m jutraj osebni vlak v Trbiž ob 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejcevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopolne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florenc, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejcevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponóči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.). — **Proga v Novo mesto in Kočevje**. Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo-Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8. m zvečer osebni vlaki v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža**. Ob 3. uri 07 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direkt. voz I. in II. razr.), Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopolne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Pragó (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejcevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohar, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florence, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, ob Solnograda in Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejcevic, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 12. uri 37 m ponóči osebni vlak s Trbiža ob 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja**. Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. **Gand iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik**. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop. ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponóči samo ob nedeljah in praznikih. **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika**. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. jutraj, ob 10. uri 59 m dopolne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponóči samo ob nedeljah in praznikih. Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Rezervni zaklad K 200.000.—.
Sve prodaje su vrhovno papirje.
Zavaruje srećke proti
kurzi izgubi.
pojaške ženitniska kavejce.
K. Ruma naročila. 23

h in v steklenicah.

— Telefon šte. 187. 1606—15

v Zgornji Šiški se odda takoj.
Natančneje se poizve pri lastniku
„Matjanu“, gostilničarju „pri kamniti
mizi“ v Zgornji Šiški. 1779—12

v bližini mesta s 6 stanovanji, s prodajalno, pekarijo in gostilniško konesijo **se proda.** 2184-2

Naslov v upravn. „Slov. Naroda“.

se sprejme v Ljubljani takoj v trajno
delo. Istotam se sprejme tudi

učene c.

častnike, učitelje itd. Samostojni
konzorciji Uradniškega društva za hrani-
lne vloge in predume dovoljujejo
posojila na osebni kredit pod najzmer-
nejšimi pogoji tudi proti dolgoletnim
odplačilom. **Posredovalci so izklju-**
čeni. Naslove konsorcijev naznani
brezplačno **osrednje vodstvo**
Uradniškega društva na Dunaju,
Wipplingerstrasse 25. 1164-34

ki ima 2 trgovini in 2 kleti ter več lepih sob. Zraven je lep vrt, vodnjak in velika drvarnica. Stoji na jako ugodnem kraju v bližini velikih tovarn, pripraven je za vsako obrt. Po dogovoru se tudi odda v najem. 2196 2

Kje, pove upr. „Sl. Nar.“.

Ljubljana
Rimska cesta 2

Časopisni biro

Ljubljana
Rimska cesta 2

sprejema naročila za vse tuzemske in inozemske časopise.

Najhitrejša in najtočnejša dostava na dom (tako po prihodu vlakov) tudi ob nedeljah in praznikih.

Kavarna in
restavracija

Hotel Balkan Trst

Nova zgradba, * 70 elegantnih sob, * lift, * električna razsvetljava, kopelji, * cene zmerne. Počakaj in žigaj

Pod jako ugodnimi pogoji se prodajo

posestvo

blizu Ljubljane, z dobro vpeljano, že nad 50 let obstoječo gostilno z lepim senčnatim vrtom, blevom in velikim skladiščem za vino ali kako drugo podjetje. V hiši je tudi lep prostor za špecerijsko prodajalno in na jako dobrem prostoru.

Vprašanja na upravništvo „Slov. Naroda“.

2129-3

Karel Planinšek

Prva ljubljanska veležgalnica za kavo z elektriškim obratom ter specialna trgovina za kavo in čaj v Ljubljani samo na Dunajski cesti, nasproti kavarne „Evropa“ (postajališče cestne železnice)

priporoča vsak dan na stroj sveže žgano kavo; najfinejše vrste in preizkušene zmesi po najnižjih cenah. Po pošti razpošiljam vsak dan.

Enonadstropna hiša

poleg cerkve, pripravna za vsako obrt, na trgu, z velikim 1600 m² metrov obsežnim vrtom, gospodarskim poslopjem, blevom, pralnico, z vodovodom, 2 kletmi in 3 nji vami z žetvijo, katere se lahko prodajo kot stavbišča ker so ob glavni cesti. Vrt je ob reki Rintji, osobito za strojarje pripraven, ker ni druge strojarne v okraju ter so surovine poceni. se prodajo s prašiči in drugo živino vred.

Pojasnila daje lastnik v Kočevju, Glavni trg št. 90.

2005-7

Rastlinska mast najstarejša

LAUREOL

in
najboljša
znamka

iz tvornice

HERMAN FINCK na Dunaju

II., Taborstrasse št. 76.

1842-6

Dobiva se v vseh zadevnih trgovinah.

Zidanje rakev

(grobne)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni

stavitelj novega pokopališča

po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.

Natančneje se poizve

v tehnični pisarni g. Ferdinanda Trumlerja

mestnega stavitelja

1561-15 v Ljubljani, Pred škofijo št. 3.

Izprašan kurjač

ki se lahko izkaže z dobrimi izpričevali, se sprejme takoj. 2156-3
Ponudbe s prepisi izpričeval na predilnico Prebold pri Celju, Stocker, Hoffmann & Ko.

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN QBOV
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Na Primskovem pri Kranju se prodajo

lepa vila.

Poslonje je pred 5 leti nanovo zidano, ima štiri sobe, kuhinjo, klet in verando; jedilna in spalna soba sta opravljeni z novo elegantno opravo. Pri vili je tudi lep, krasno urejen park, sadni vrt z več sto žlahtnimi drevesi, vse ograjeno z železno mrežo. Pri hiši je tudi lasten vodnjak. Kupna cena je 8500 gld. in naj se kupeci zglašajo pri lastniku H. Suttnerju, urarju v Kranju. 2166-2

Restavracija „Narod. dom“
v Ljubljani.

Vsak dan sveže 2054-6

plzensko in termalno pivo

združenih pivovarn Žalec in Laški trg.
Priznana dobra vina in okusna
domača kuhinja.

Lep senčnat lipov vrt.

Za množične obiske se priporoča
restavracija.

Knjižna novost!

A. Škerc:

Mučeniki.

Slike iz naše protireformacije.

Cena: broš. z izvirno risbo na naslovni strani 3 K, eleg. vez. 4 K 50 h, po pošti 20 h več.

Ta najnovejša Škerčeva pesniška knjiga obsega petdeset epskih pesnitev iz zgodovine slovenske protireformacije. Reakcija zoper protestantizem se je bila začela že za Trubarja. Ko pa je zasedel ljubljansko škofijsko stolico Tomaž Hren, so se začeli hudi časi za slovenske protestante. To reakcijo nam slika Škerč v plastičnih epskih pesnitvah na podlagi zgodovine in v njenem duhu. Vsak izobražen Slovenec se mora zanimati za zgodovino svojega naroda, torej tudi za slov. protestante, ki so po dolgem upiranju podlegli kot pravi mučeniki za svoje prepričanje, tako, da jim mora izkazovati svoje simpatije in spoštovanje vsak napreden Slovenec. 54-61

Knjiga je izšla v založbi

Lav. Schwentnerja
v Ljubljani.

Založba v Domžalah pri F. Pečniku.

Zarezano strešno opeko

naravno, impregnirano in glazirano

prve in druge vrste dobavlja

v vsakršni množini točno

Rudolf Oroszy v Ljubljani.

Hotel „Vega“

2082-4

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

ob glavni cesti nasproti ljudski šoli.

se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojen obisk. Točijo se pristna bizelska, ljubljanska, dolenska in vipavska vina ter mengiško dvojnomarčno pivo.

Gorka in mrzla jedila ob vsaki uri. Posebna soba za večje družbe je na razpolago.

Velik vrt s teraso in krasnim razgledom na Kamniške planine in Šmarno goro.

Za tajce novo opremljene sobe: postelja 1 K, soba z dvema posteljama 2 K.

Jako ugodna prilika za letoviščarje, za katere se cena primerno zniža.

Na razpolago so vsi domači listi.

Cene navadne:

Točna posrežba

Z odličnim spoštovanjem

ANTON MAVER, lastnik.

Na najvišji ukaz Njegovega c. in kr. apostol. Veličanstva.

XXXVII. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene totranske drž. polovice.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji zak. dovoljena

ima 18.137 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 512.200 kron.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron v gotovem denarju.

Žrebanje bo nepreklicno dne 21. junija 1906.

Ena srečka velja 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštinih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Jgralni načrti za odjemalce srečk zastoj. — Srečke se dostavljajo poštnine prosto.

C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo.

Oddelek za državne loterije.

1723-10

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množico

1703-13

zarebane strešne opeke,

„Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najilicnejše, najcenejše in najprilprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšna in najzaneslivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Sprejmejo se zastopniki.